

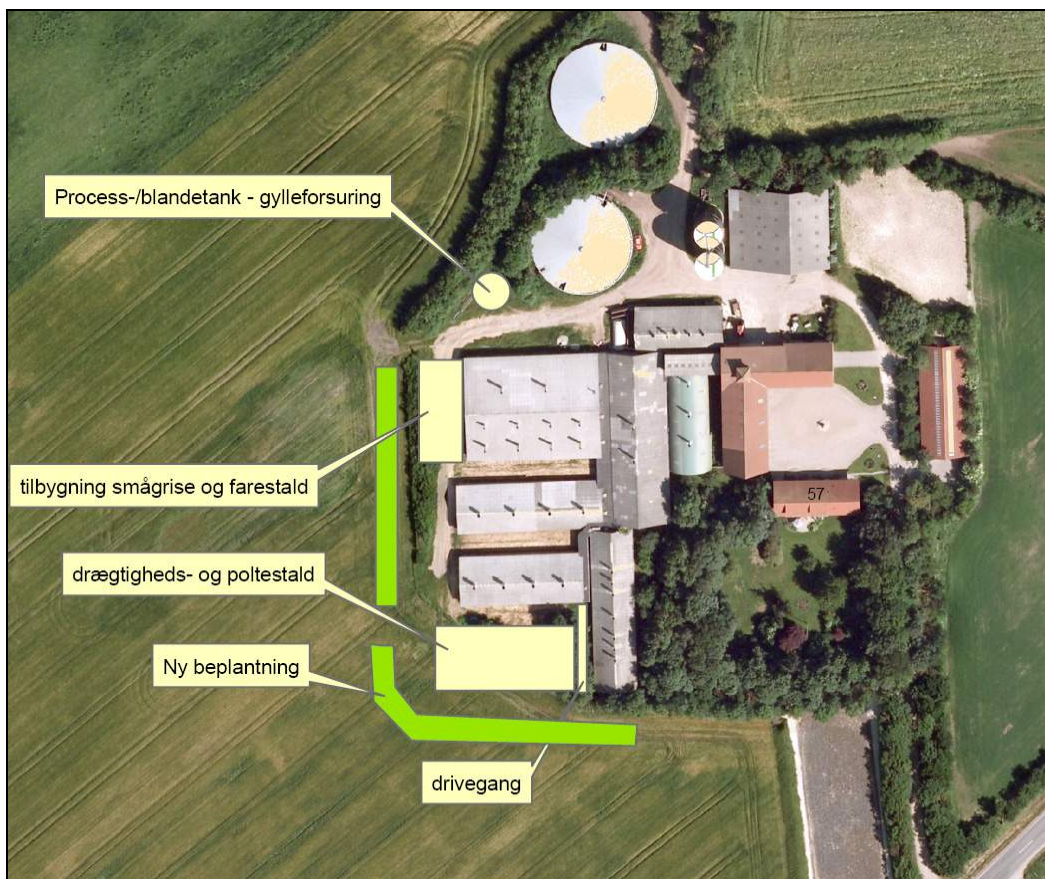

Varde Kommune

MILJØGODKENDELSE
af
svinebrug på
Vejlevej 57, Skovlund
6823 Ansager

I henhold til § 12 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006
om miljøgodkendelse af husdyrbrug

25. maj 2011

Udarbejdet af:

Miljø
Toften 2
6818 Årre

Sagsbehandler: Ryan Metcalfe
Direkte tlf. 79947465
E-mail: rydm@varde.dk

VARDE KOMMUNE
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 939675
Sagsnr. 864798

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSE	6
2.1	DATABLAD.....	6
2.2	BAGGRUND.....	6
3	GODKENDELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET.....	7
3.2	DISPENSATION	8
3.3	RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING.....	8
3.4	SUPPLERENDE OPLYSNINGER.....	8
3.5	FORUDSÆTNINGER.....	8
4	VILKÅR FOR GODKENDELSEN	9
4.1	ÅRSPRODUKTION.....	9
4.2	DRIFT OG INDRETNING.....	9
4.3	LANDSKABSINTERESSER	9
4.4	INFORMATION OG ÆNDRINGER PÅ HUSDYRBRUGET.....	9
4.5	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG	10
4.6	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING	10
4.7	LUGT.....	10
4.8	STØJ.....	11
4.9	STØV	12
4.10	TRANSPORT.....	12
4.11	SKADEDYR.....	12
4.12	SPILEDEVAND OG OVERFLADEVAND.....	12
4.13	DRIKKEVANDSBORINGER.....	12
4.14	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	13
4.15	AFFALD.....	13
4.16	LYS	13
4.17	UDBRINGNINGSAREALER.....	13
4.18	EGENKONTROL.....	13
4.19	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK	14
4.20	UHELD OG RISICI	15
4.21	OPHØR.....	15
5	KLAGEVEJLEDNING	15
6	OFFENTLIGGØRELSE	17
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	18
7.1	BELIGGENHED	18
7.2	AFSTANDSKRAV	19
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	21
7.4	DYREHOLDETS STØRRELSE FØR OG EFTER UDVIDELSEN	22
7.5	INDRETNING.....	23
7.6	FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	26
7.7	FAST AFFALD OG KEMIKALIER.....	27
7.8	OPLAG AF OLIE OG KEMIKALIER	28
7.9	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	29
7.10	FODRING OG FODEROPBEVARING.....	31
7.11	LUGT.....	31
7.12	STØJ.....	33
7.13	STØV	34

7.14	SKADEDYR.....	34
7.15	DØDE DYR.....	34
7.16	LYS	35
7.17	TRANSPORT.....	35
7.18	SPILDEVAND	36
7.19	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD	38
7.20	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING EJENDOMMEN - AMMONIAK.....	39
7.21	HARMONI OG AREALKRAV	45
7.22	KG N OG P TILFØRT UDSPREDNINGSAREALET.....	47
7.23	NITRAT TIL OVERFLADEVAND - VANDLØB, SØER OG KYSTVANDE.....	48
7.24	NITRAT TIL GRUNDEVAND.....	51
7.25	FOSFOR	51
7.26	PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG IV ARTER).....	52
7.27	UDBRINGNINGSAREALER – ØVRIGE FORHOLD.....	53
7.28	VURDERING AF 3. MANDSAREALER.....	58
8	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	59
8.1	BAT - MANAGEMENT	59
8.2	BAT – FODER.....	60
8.3	BAT - STALDINDRETNING.....	62
8.4	BAT - FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	64
8.5	BAT - OPBEVARING.....	65
8.6	BAT - UDBRINGNING	66
8.7	NITRAT	67
8.8	SAMLET BAT-VURDERING	67
9	EGENKONTROL.....	68
10	FORANSTALTNINGER VED OPHØR AF PRODUKTION	68
11	ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	69
12	NABOHØRING.....	69
13	SAMLET VURDERING	69

1 Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af dyreholdet på Vejlevej 57, 6823 Ansager i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår, se afsnit 4.

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort i ugeaviserne i Varde Kommune d. 11. og 12. januar 2011. Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger.

Udkast til miljøgodkendelsen har været fremlagt i høring i 6 uger, hvor der var mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Varde Kommune har ikke modtaget bemærkninger til sagen i høringsperioden.

2 Baggrund for miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Husdyrbrugets ejer/ Ansøger:	Åse & Henning Urup, Vejlevej 57, Skovlund, 6823 Ansager. Tlf. 7529 2072 – mobil 4072 2072
Kontaktperson:	Henning Urup, email: henning.urup@email.dk
Husdyrbrugets navn og adresse:	Kilegården, Vejlevej 57, 6823 Ansager
Matrikel nr. og ejerlav:	6k, 4h Hodde By, Hodde 6d, 1h, 1s, 2a, 6c Hoddeskov By, Hodde.
Ejendomsnummer:	5730108645
CHR-nummer:	44511
CVR-Nummer:	21210250
Konsulent:	Jysk Landbrugsrådgivning, Hans Jørn Andresen, John Tranumsvej 25, 6705 Esbjerg Ø. tlf. 7660 2100, email haa@jlbr.dk.
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Ekstern Rådgiver:	Laurids Knudsen, Jysk Landbrugsrådgivning
Udkast i nabohøring:	6. april 2011
Godkendelsesdato:	25. maj 2011

2.2 Baggrund

Åse og Henning Urup søger om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Vejlevej 57, Skovlund, 6823 Ansager.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 22. december 2010. I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger. Miljøgodkendelsen er lavet ud fra ansøgning nr. 21692, version 2 som er indsendt den 2. marts 2011. Der er siden foretaget småændringer i tal efter opdatering af beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk.

Varde Kommune har ikke modtaget bemærkninger til udvidelsen i idefasen efter offentlig annoncering.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Vejlevej 57, Skovlund, 6823 Ansager kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i den efterfølgende miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøgodkendelsen meddeles efter § 12 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Et udkast til afgørelse om miljøgodkendelse af husdyrbruget var sendt til ansøgeren og berørte naboer til udtalelse den 6. april 2011.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelse og godkendelser der vedrører anden lovgivning skal indhentes særskilt. Det omfatter for eksempel byggetilladelser og tilladelse til nedsivning af tagvand i faskiner.

Henvendelse om godkendelsen kan ske til Varde Kommune, Miljø.

Opmærksomheden henledes på, at eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg og arealer skal meddeles Varde Kommune, hvis disse afviger fra de oplysninger, der fremgår af miljøgodkendelsen. Udvidelse og ændringer skal forinden godkendes af Varde Kommune.

3.1 Beskrivelse af projektet

Åse og Henning Urup ønsker at udvide dyreholdet fra 350 årssøer, 9.100 prod. smågrise fra 7,2-25 kg og 8.500 prod. slagtesvin fra 25-95 kg samt 16 heste, til 450 årssøer, 13.500 pr. smågrise fra 7,2-30 kg, 9.055 prod. slagtesvin fra 30-107 kg og 16 heste. Antallet af dyreenheder (DE) på ejendommen øges fra 318,31 DE til 429,11 DE. Udvidelsen sker i forbindelse med at ejendommen fremtidssikres, idet der af hensyn til dyrevelfærd er lovkrav til staldsystem med løsgående søer fra 1. januar 2013 og til gulvsystem med slagtesvin fra 1. juli 2015. Disse lovkrav er indarbejdet i projektet.

Der skal bygges en ny polte- og drægtighedsstald på 742 m², samt forlængelse af den eksisterende smågrise- og farestald med ca. 356 m². Derudover ombygges de eksisterende slagtesvinestalde fra staldsystem med fuldspalte til staldsystem med delvis spaltegulv.

Byggeriet forventes påbegyndt så snart godkendelse foreligger. Sostaldene skal pga. dyrevelfærdsregler være færdigbygget inden 1. januar 2013. Ændring af gulvtype i eksisterende slagtesvinestalde forventes at ske senest i 2014.

Besætningsforøgelsen ønskes forøget til 429,11 DE over en 4-årig periode pga. de planlagte ændringer i de eksisterende slagtesvinestalde først foretages i 2014, og besætningsforøgelsen sker på basis af egen avl.

Åse & Henning Urup ejer udover Vejlevej 57 også Vejlevej 58, Vejlevej 0 og Lundvej 0. På Vejlevej 58 er der en slagtesvineproduktion på 3.860 producerede gris pr. år. Vejlevej 0 og Lundvej 0 er bygningsløse ejendomme, som alene består af arealer. Jorden fra de fire ejendomme drives under samme CVR-nr.

Anlæggene på Vejlevej 57 og 58 kan til enhver tid drives som to selvstændige ejendomme, og på den baggrund vurderes de ikke at være teknisk og forureningsmæssigt forbundet. Derfor er disse anlæg ikke vurderet samlet i nærværende miljøgodkendelse Gødning fra de 112,73 DE fra Vejlevej 58 betragtes som tilført. Alle arealerne behandles i denne godkendelse.

3.2 Dispensation

Der er ikke meddelt dispensationer i forbindelse udarbejdelse af nærværende miljøgodkendelse.

3.3 Retsbeskyttelse og revurdering

Godkendelsen er jf. § 40 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug retsbeskyttet i 8 år efter godkendelsens dato. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 25. maj, 2019.

Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 40 stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, j.f. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2019.

3.4 Supplerende oplysninger

I forbindelse med godkendelsesarbejdet af Vejlevej 57, Skovlund, 6823 Ansager har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Idefasen ved offentlig høring
- Høring i natur og park i Varde Kommune ang. arealer

3.5 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen nr. 21692 version 2. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 og § 29 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse, mv. af husdyrbrug opfyldes.

4 Vilkår for Godkendelsen

4.1 Årsproduktion

- a. Husdyrbruget har tilladelse til et dyrehold på maksimalt 429,11 DE, der fordeler sig normalt med 450 årssøer (104,65 DE), 13.500 smågrise-7,2-30 kg (62,31 DE), 9.055 slagtesvin-30-107 kg (255,19 DE) og 16 heste-500-700kg (6,96 DE) på ejendommen Vejlevej 57, 6823 Ansager. Årsproduktion opgøres på basis af planåret (1.august til 31.juli)

4.2 Drift og Indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af godkendelsens vilkår.
- b. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Vejlevej 57, 6823 Ansager. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr.44511.
- c. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at byggeriet er påbegyndt, og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke være opfyldt 2 år efter meddelelse af godkendelse.
- d. Alt nybyggeri og alle ombygninger skal være afsluttet og i drift senest 4 år efter afgørelsen på nærværende miljøgodkendelse.
- e. Dyreholdet kan forøges til det godkendte over en 4-årig periode fra denne afgørelses meddelelse. Tilsynsmyndigheden skal underrettes, når besætningen er nået op på 429,11 DE og besætningens størrelse 4 år efter godkendelsens dato, såfremt virksomheden ikke har nået op på 429,11 DE.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelse i ansøgningsmaterialet.
- b. Bygningen skal opføres i afdæmpede farver og i ikke reflekterende materiale.
- c. Der skal etableres en stedse vedligeholdt beplantning jf. figur 4, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende, effektiv afskærmning. Beplantningsbæltet skal bestå af min. 3 rækker med hjemmehørende træer og buske, og bæltet skal være plantet senest ét år efter staldene er opført.

4.4 Information og ændringer på husdyrbruget

- a. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til Varde Kommune senest 1. måned efter, det har fundet sted.
- b. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til Varde Kommune inden gennemførelsen. Varde Kommune vurderer om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

4.5 Ammoniakreducerende tiltag

- a. Der skal etableres anlæg til svovlsyrebehandling af gylle i de to nye staldafsnit, bygning 11 og 16 jf. figur 4, med flydende husdyrgødning.
- b. Inden ombygningen af de eksisterende stalde, bygning nr. 5, 7, 8, 10, 12, 13 og 14 jf. figur 4, påbegyndes, skal ansøger til Varde Kommune indsende en kort beskrivelse af i hvilke svinestalde, der installeres gylleforsuring, og beregning som viser ammoniakfordampningen fra anlægget maksimalt er på 5.057 kg N/år.
- c. Svovlsyretanken skal være udstyret med et indbygget opsamlingskar. Svovlsyretanken skal placeres på en plads med støbt bund og være sikret mod påkørsel med f.eks. pullerter. Procestanken skal være forsynet med låg.
- d. Der må kun anvendes svovlsyre til forsuring.
- e. Før svovlsyrebehandling må den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis maksimalt være 6,0. Alle målte pH-værdier før svovlsyrebehandling skal dog være mindre end 6,5.
- f. Svovlsyrebehandlingsanlægget skal indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5.
- g. Svovlsyrebehandlet gylle må ikke opbevares sammen med ubehandlet gylle.
- h. Svovlsyrebehandlingsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
- i. Gyllebeholderne bygning 17 og 18 jf. figur 4 skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning.
- j. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- k. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.

4.6 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Gyllebeholderne skal jævnligt, og mindst én gang årligt, visuelt kontrolleres for skader og brud, herunder kabelbrud. Evt. brud eller skader skal straks udbedres.
- b. Udbringning af gylle skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener søges begrænset mest muligt.
- c. Påfyldning af gylle til gyllevogn o.l. skal altid ske under opsyn.
- d. I forbindelse med påfyldning af gylle fra gyllebeholdere må der ikke spildes gylle således, at der er fare for forurening af grund- eller overfladevand - herunder vandløb eller søer.

4.7 Lugt

- a. Husdyrbrugets drift må ikke medføre lugtgener, der af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige uden for virksomhedens skel.
- b. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.

- c. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.8 Støj

- a. Husdyrbruget bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier i tabel 1, 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Tabel 1. Støjgrænser.

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor ejendommen f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt støjgrænserne i tabel 1 overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinierne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling – ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.9 Støv

- a. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

4.10 Transport

- a. Transport til- og fra husdyrbruget skal fortrinsvis foregå i dagtimerne. Afhentning af slagtesvin til slagteriet kan dog ske tidligt om morgenen. I forbindelse med kortvarige sæsonbetonede arbejder som f.eks. høst og gødningsudkørsel tillades kørsel udenfor dagtimerne.
- b. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild af gylle, skal dette straks opsamles.

4.11 Skadedyr

- a. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- b. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.12 Spildevand og overfladevand

Processpildevand

- a. Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til gyllesystemet, og anvendes efter gældende regler.
- b. Vask af dyretransportvogn samt af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.

Tagvand

- c. Drænrør indenfor 15 m fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg og 25 m fra faskiner skal ændres til tætte lukkede rørføringer inden projektet påbegyndes.
- d. Byggeriet af de to nye stalde, bygning 11 og 16 jf. figur 4, må ikke påbegyndes, inden der foreligger tilladelse fra Varde Kommune til nedsivning af tagvandet.

4.13 Drikkevandsboringer

- a. Der skal monteres vandmåler på vandboringer, hvorfra der hentes brugsvand til husdyrbrugets anlæg. Målere skal være monteret senest 3 måneder efter nærværende miljøgodkendelse er meddelt.

4.14 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.
- b. Opbevaring af diesel /fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder og på varig og stabil bund. Spild skal kunne opsamles, og der må ikke være mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- c. Olie- og kemikalieaffald samt andet farligt affald skal afleveres til godkendt modtager, jf. Varde Kommunes regulativ for farligt affald.

4.15 Affald

- a. Animalsk affald og døde dyr skal fjernes fra ejendommen inden der opstår kadaverøse forandringer, der kan give anledning til lugtgener eller andre uhygiejniske forhold. Affaldet skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt.
- b. Medicinrester og tom medicinemballage leveres retur til dyrlæge, apotek eller anden godkendt modtager. Klinisk affald (sprøjte og kanyler og andre skarpe genstande) skal afhentes/ afleveres efter behov, dog mindst 1 gang årligt.
- c. Erhvervsaffald skal håndteres i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald.
- d. Dagrenovation skal håndteres i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende regulativ for dagrenovation.

4.16 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for ejendommens eget areal.

4.17 Udbringningsarealer

- a. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer, der fremgår af miljøgodkendelsen. Ændringer af udbringningsarealet skal anmeldes til Varde Kommune.
- b. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for udbragt husdyrgødning for de seneste 5 år f.eks. i form af kopier af de indberettede Gødnings- og Husdyrindberetninger.
- c. Der skal overholdes en 10 meter gødningsfrie bræmmer ind mod §3 naturområderne på mark nr. 1, 2, 30, 54, 55, 80, 84, 89 som vist på figur 13a og 13b hvis der udsprede dybstrøelse. Der stilles endvidere vilkår om en 10 meter gødningsfri bræmme ved udsprede af handelsgødning for at undgå en direkte tilførsel af gødningskorn til naturområderne.
- d. Der skal etableres 7,1 % ekstra efterafgrøder af efterafgrødegrundarealet udover de pligtige efterafgrøder. De ekstra efterafgrøder skal etableres og dyrkes jf. reglerne om de pligtige efterafgrøder.

4.18 Egenkontrol

- a. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden.

- b.** Dokumentation skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.
- c.** Gyllens pH-værdi skal registreres elektronisk før og efter hver svovlsyrebehandling. Der skal endvidere føres en elektronisk statistik, der som minimum indeholder oplysninger om de gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på månedsbasis før svovlsyrebehandling.
- d.** Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af svovlsyrebehandlingsanlægget herunder kalibrering af pH-målere. Svovlsyrebehandlingsanlægget skal kontrolleres af producenten mindst hver fjerde måned. Serviceaftale med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
- e.** Tilsynsmyndigheden skal underrettes i følgende situationer:
- Den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis er større end 6,0 før svovlsyrebehandling
 - Der måles pH-værdier før svovlsyrebehandling, som er større end 6,5, i en sammenhængende periode på mere end 2 uger.
 - Svovlsyrebehandlingsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 1 uge.
- f.** Fra svovlsyrebehandlingsanlægget skal foreligge data for pH-målinger, driftsstop, dokumentation for kalibrering af pH-måler samt kontrolrapporter.
- g.** Der skal udarbejdes en blandeforskrift for indholdet af fosfor i foderet mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- h.** I forbindelse med den årlige indsendelse af gødningsregnskab til Plantedirektoratet skal der af den driftsansvarlige foretages en beregning af det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv på årsbasis. Der skal udarbejdes en beregning for hver af de tre dyrearter: søer, smågrise og slagtesvin. Det gennemsnitlige indhold skal beregnes enten ud fra den planlagte fordeling af foderblandinger, eller ud fra det faktisk registrerede forbrug af de anvendte blandinger. Beregningen skal opbevares i logbogen i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- i.** Logbogens oplysninger, indlægssedler, blandeforskrifter og årlige beregninger over det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- j.** El- og vandforbruget skal registres kvartalsvis i driftsjournal.
- k.** Ventilationsanlæggene i staldene skal kontrolleres for optimal indstilling og drift min. én gang årligt af autoriseret firma.
- l.** Dyreholdets størrelse og udbragt husdyrgødning samt areal med efterafgrøder kontrolleres via det årlige gødning- og husdyrindberetning (GHI).
- m.** Bekæmpelse af fluer skal registreres i driftsjournal med dato, middel og metode.

4.19 Bedste tilgængelige teknik

- a.** Anlæg, der er særligt energiforbrugende herunder ventilationsanlægget, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
- b.** Fosforindholdet i foderet til samtlige søer må i gennemsnit maksimalt være 4,7 gram pr. FEsv.

- c. Fosforindholdet i foderet til samtlige smågrise må i gennemsnit maksimalt være 5,1 gram pr. FEsv.
- d. Fosforindholdet i foderet til samtlige slagtesvin må i gennemsnit maksimalt være 4,3 gram pr. FEsv.

4.20 Uheld og Risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forøget forurening eller indebærende fare herfor, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Varde Kommune, Miljø (tlf.: 79946800).
- b. Der skal udarbejdes en beredskabsplan, der anviser procedurer ved uheld i forbindelse med driften. Planen skal være indsendt til og godkendt af Varde Kommune indenfor et halvt år fra miljøgodkendelsen er taget i brug. Planen skal indeholde instrukser for arbejdsgange ved brand og evakueringer, gylleudslip, kemikalie- og oliespild mv. jf. Skov- og Naturstyrelsens vejledning til Tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug bilag 4. Beredskabsplanen skal være kendt og tilgængelig for alle ansatte, og øvrige der arbejder på anlægget, og den skal opdateres min. én gang årligt

4.21 Ophør

- a. Ophører udnyttelse af godkendelsen helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.
- b. Ved ophør af driften, skal tilsynsmyndigheden orienteres.
- c. Ved ophør af driften skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Godkendelsen kan påklages til Miljøklagenævnet i henhold til § 76 i loven om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84 -87.

Eventuel klage stiles skriftlig til Miljøklagenævnet, men sendes til Varde Kommune, Bytoften 2, 6800 Varde. Klagen skal være Varde Kommune i hænde senest den 29. juni 2011, kl. 15:30 (4 uger efter offentliggørelsen). Varde Kommune sender klagen til Miljøklagenævnet umiddelbart efter klagefristens udløb.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr for privatpersoner og 3.000 kr for alle andre klagere herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget en klage. Klager skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder først behandling af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales hvis:

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves.

2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur. Og Miljøklagenævnets kompetence.

Der gøres opmærksom på, at klage over godkendelsen ikke har opsættende virkning på muligheden for at anvende godkendelsen, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med §26 i Forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Godkendelsen vil blive annonceret i ugeaviserne i Varde Kommune 1. juni 2011.

På Varde Kommunes vegne den 25. maj 2011

Ryan Metcalfe

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Jysk Landbrugsrådgivning, Hans Jørn Andresen e-mail: haa@jlbr.dk
- Naturstyrelsen Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: RIB@nst.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: syd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V. e-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle, e-mail: jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk
- Friluftsrådet, v/Hanne Kristensen, H. Drachmanns Allé 15, 6700 Esbjerg, fam.voetmann@mail.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V., e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, Landskab og Kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Vejlevej 57, 6823 Ansager, og ligger ifølge Kommuneplan 2010-2022 for Varde Kommune i landzone i lokalplanområde 21.10 – Tistrup, det åbne land.

Husdyrbrugets anlæg, som består af stalde samt foder- og gødningsopbevaringsanlæg, ligger indenfor et område med drikkevandsinteresser.

Anlægget ligger på adressen Vejlevej 57, 6823 Ansager, der ligger cirka 2,8 km nordøst for Hodde by, der er nærmest samlede bebyggelse. Nærmeste byzone er Skovlund, som ligger ca. 2,7 km mod nordøst. Nærmeste nabo uden landbrugspligt, Vejlevej 50, ligger ca. 235 m syd for anlægget. De nærmeste øvrige nabobeboelser er Hoddeskovvej 8, Vejlevej 52 og 54, der ligger henholdsvis ca. 205 m nord for anlægget og ca. 280 og 500 m sydøst for anlægget. Se figur 1.

Nærmeste lokalplanområde ligger ca. 1.390 m syd for anlægget, og er lokalplan 3.9 (erhvervsområde Grødevej 14 vest for Ansager). Området har landzonestatus.

Nærmeste kommuneplanramme 21.10.E03 ligger ca. 110 m syd for anlægget på Vejlevej 57, og kommuneplanramme 21.10.R03 ligger ca. 280 m syd for anlægget. Begge kommuneplanrammer er oprettet på anmodning fra tidligere ejer af ejendommen på Vejlevej 50, 6823 Ansager.

Kommuneplanramme 21.10.E03 er oprettet for at give mulighed for at etablere cementstøberi på Vejlevej 50, og kommuneplanramme 21.10.E03 er oprettet for at give mulighed for at anvende det pågældende areal som start- og landingsplads for eget fly. Begge kommuneplanrammer har landzonestatus.

Vejlevej 50 er på et tidspunkt opkøbt af Åse og Henning Urup, og de har efterfølgende solgt bygningerne fra til anden side. En del af kommuneplanramme 21.10.E03 ligger i dag således på et areal tilhørende Åse og Henning Urup, og hele kommuneplanramme 21.10.E03 ligger i dag på et areal tilhørende Åse og Henning Urup. Hverken cementstøberiet eller flyvepladsen har været i brug i en årerække.

Nærmeste kommuneplanramme udover ovennævnte er nr 03.10.E01. Denne kommuneplanramme omfatter samme område som lokalplan 3.9.

Figur 1: Anlæggets placering i forhold til naboer.

7.2 Afstandskrav

Afstandskrav iht. Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesloven):

§ 6. Etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Husdyrgodkendelseslovens § 6. der omhandler afstand til nabobeboelse, byzone- eller sommerhusområde, blandet bolig og erhverv mv., er overholdt.

Husdyrgodkendelseslovens § 7, som omfatter etablering af anlæg for mere end 15 DE, hvis anlægget helt eller delvis ligger mindre end 300 m fra særlig beskyttede § 7 naturtyper er overholdt. De særlig beskyttede § 7 naturområder bliver nærmere beskrevet i afsnit 7.20.

§ 8. Stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg for husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder må ikke etableres inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til ikke almene vandforsyningsanlæg.
- 2) 50 m til almene vandforsyningsanlæg.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer.

- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Punkt	Afstandskrav	Målt afstand	Overholdt
Ikke almen vandforsyning	25 m	180 m	Ja
Almen vandforsyning	50 m	>100 m	Ja
Vandløb, søer og dræn	15 m	22 m	Ja
Offentlig og privat fællesvej	15 m	100 m	Ja
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>50 m	Ja
Beboelse på samme ejendom	15 m	55 m	Ja
Naboskel	30 m	85 m	Ja

Tabel 1. Oversigt over afstandskrav i § 8.

Figur 2. Oversigt over relevante afstandskrav i henhold til § 8.

Husdyrgodkendelseslovens § 8, der omhandler placering af stalde og opbevaringsanlæg i forhold til vandforsyningsanlæg, vandløb, dræn, søer, offentlig vej, privat fællesvej, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på samme ejendom og til naboskel, er overholdt.

§ 20. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om en godkendelse efter § 12 sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget ligger mindre end 300 m fra

- 1) en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren,
- 2) et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde eller

3) et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Husdyrgodkendelseslovens § 20, der omhandler afstandskrav til samlet bebyggelse, fremtidigt byzone og sommerhusområde eller område, der i lokalplan er udlagt til boligformål mv. er overholdt.

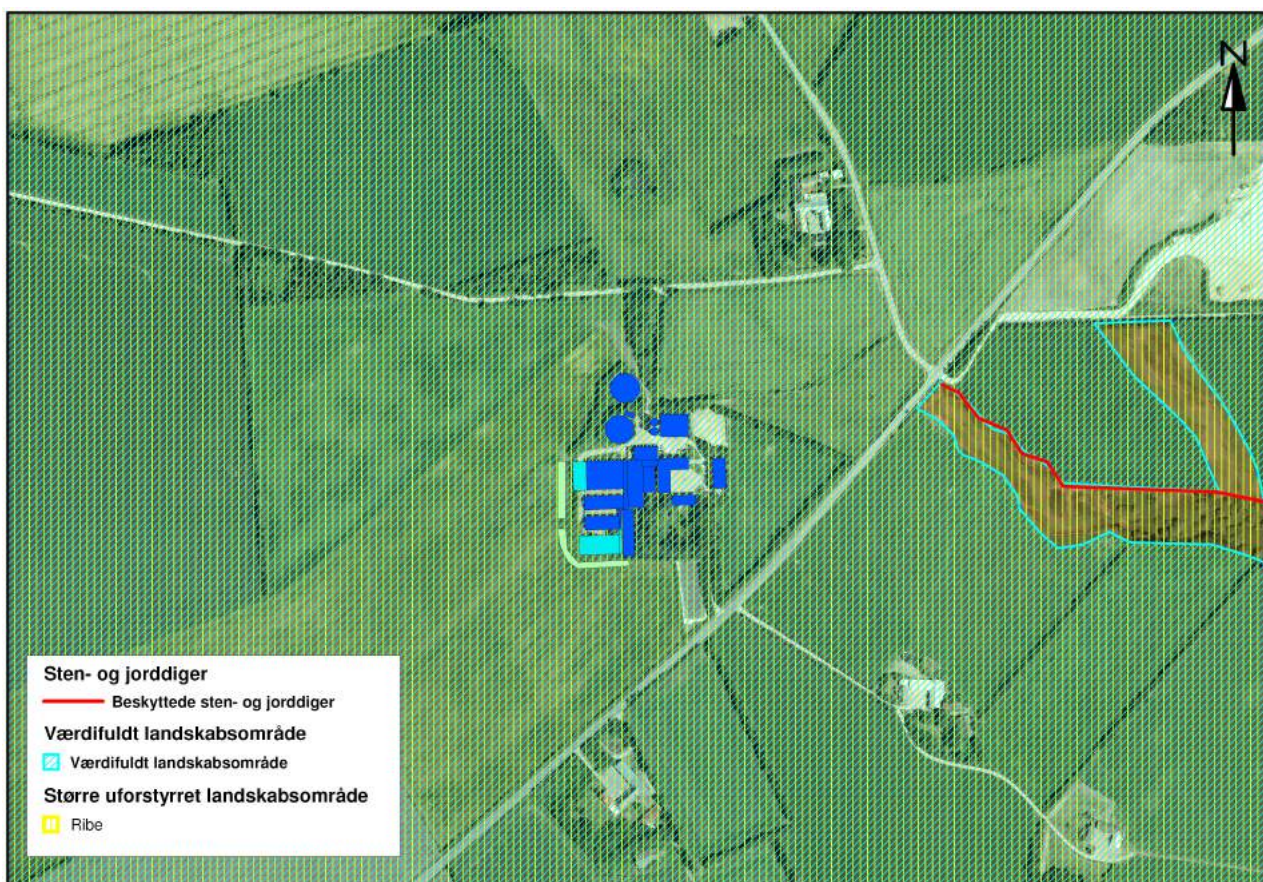
7.3 Landskab og kulturmiljø

Husdyrbrugets anlæg ligger i et område, der er vurderet som værdifuldt landbrugsområde, værdifuldt landskabsområde og i større uforstyrret landskab.

Inden for de værdifulde landbrugsområder prioriteres arealanvendelsen til landbrugsformål højt. For at sikre andre væsentlige interesser indenfor disse områder er der udarbejdet særlige retningslinjer for værdifulde landbrugsområder med grundvandsinteresser, skovrejsningsinteresser og naturinteresser. Ejendommen er beliggende i område, hvor skovrejsning er ønsket og i et område med almindelige drikkevandsinteresser.

Værdifulde landskabsområder jf. figur 3 skal friholdes for byggeri og anlæg mv., der kan sløre eller ødelægge de landskabelige værdier. Nødvendige byggerier og tekniske anlæg skal indpasses bedst muligt i terrænet.

Inden for områder, der er udpeget som uforstyrret landskaber jf. figur 3, ønskes det fortsat at bevare et uforstyrret landskab, som er fri for dominerende og støjende anlæg. For at skåne disse områder mest muligt skal nødvendige større anlæg placeres og udformes, så de i mindst mulig grad skæmmer landskabet.

Figur 3. Oversigt over landskabelige udpegninger.

Udvidelsen sker i øvrigt udenfor beskyttelseslinierne såsom åbeskyttelseslinie, fredede fortidsminder, sten- og jorddiger samt øvrige fredede områder.

Åbeskyttelseslinjen til Varde Å går ca. 850 m sydøst for anlægget, og nærmeste fredede fortidsminder ligger ca. 850 m syd for anlægget.

Der er generelt få sten- og jorddiger i området. Disse er hovedsageligt placeret i markskel og langs kanten af skove og lysåbne naturområder. Der er dog ikke nogen diger i umiddelbar nærhed af anlægget – det nærmeste dige ligger i et markskel ca. 350 m meter øst for de planlagte udvidelser, og berøres ikke af udvidelsen.

Der er ingen fredede områder inden for en radius af 1.000 m fra anlægget.

De nye stalde bygges i tilknytning til det eksisterende anlæg, og drægtighedsstalden, bygning 16, og slagtesvinene henholdsvis bygges og ombygges med baggrund i lovmæssige krav til dyrevelfærd for stalde til søer(løsgående) og slagtesvin(gulvtype). Kravene træder i kraft i år 2013 og i år 2015.

De nuværende stalde er opført i røde teglsten og med rødt eller gråt profilbølgetag. De nye stalde opføres i tilsvarende materialer.

Der stilles vilkår til, at udformning, arkitektur og materialevalg er forenelig med landskabsinteresser, og byggeriet opføres i samme materialer som de eksisterende driftsbygninger.

Anlægget er specielt synligt, når man kommer på Vejlevej fra sydvest, og kører mod nordøst. Ansøger har selv forslået, at der etableres en afskærmende beplantning syd og vest for anlægget, således staldene ikke virker dominerende i landskabet, når man passerer forbi på Vejlevej. Der stilles vilkår til, at der skal etableres en stedse vedligeholdt beplantning, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende, effektiv afskærmning. Beplantningsbæltet skal bestå af min. 3 rækker med hjemmehørende træer og buske, og bæltet skal være plantet senest ét år efter staldene er opført.

Varde Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg – efter udbygningen – vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Det vurderedes tillige, at de nye driftsbygninger ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø.

Varde Kommune vurderer, at oplevelsen i landskabet ved udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2010-2022 for Varde Kommune. Varde Kommune vurderer samlet, at udvidelsen og de deraf følgende ændringer i området ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Husdyrhold og drift

7.4 Dyreholdets størrelse før og efter udvidelsen

Husdyrbruget har en miljøgodkendelse fra år 2004 med godkendelse til en produktion på 350 årssøer med smågrise og polte, 8.500 producerende slagtesvin og 16 heste, og denne produktionsgodkendelse er udnyttet i henhold til de årlige gødnings- og husdyrindberetninger.

I tabel 2 ses antal dyr før og efter udvidelsen. Besætningen består af søer, smågrise og slagtesvin samt heste.

Dyreart	Før udvidelsen		Efter udvidelsen	
	Antal	DE	Antal	DE
Årssøer	350	81,4	450	104,65
Smågrise (7,2-25 kg)	9.100	32,79	-	
Smågrise (7,2-30 kg)	-		13.500	62,31
Slagtesvin (25-95 kg)	8.500	197,16	-	
Slagtesvin (30-107 kg)	-		9.055	255,19
Heste (500-700 kg)	16	6,96	16	6,96
I alt		318,31		429,11

Tabel 2. Antal dyr før og efter udvidelsen. Antal DE er beregnet efter Bek. nr 717 af 2.7.2009.

Besætningsforøgelsen ønskes forøget til 429,11 DE over en 4-årig periode pga. de planlagte ændringer i de eksisterende slagtesvinestalde først foretages i 2014, og besætningsforøgelsen sker på basis af egen avl.

Der stilles vilkår til maksimalt dyrehold, og til at besætningsudvidelsen kan ske over en 4-årig periode.

7.5 Indretning

Figur 4. Oversigt over bygninger.

På ejendommen vil der efter udvidelsen være følgende bygninger, som angivet i tabel 3.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang
1	Stuehus	180 m ²
2	Hestestald	321 m ²
3	Garage, servicenum, foderhus, værksted og lade	572 m ²
4	Maskinhus	546 m ²
5	Slagtesvinestald	239 m ²
6	Foderrum	110 m ²
7	Slagtesvinestald	306 m ²
8	Løbe- og drægtighedsstald	724 m ²
9	Mellem-/drivgang	244 m ²
10	Smågrise- og farestald	980 m ²
11	Ny smågrise- og farestald	356 m ²
12	Slagtesvinestald	203 m ²
13	Slagtesvinestald	445 m ²
14	Slagtesvinestald	495 m ²
15	Ny mellem-/drivgang	55 m ²
16	Ny drægtigheds- og poltestald	742 m ²
17	Gyllebeholder	2.382 m ³
18	Gyllebeholder	2.760 m ³
19	Gastæt kornsilo	4.000 tdr.
20	Gastæt kornsilo	4.000 tdr.
21	Læsse-/vaskeplads	70 m ²
22	Proces- og blandetank	300 m ³

Tabel 3. Bygningsforklaring

Af ansøgningssystemet på husdyrgodkendelse.dk fremgår hvilke ændringer, der sker i dyreholdet i de enkelte stalde, og hvilke ændringer der sker i staldsystemer. Ændringerne fremgår af tabel 4.

Staldafsnit	Dyreart	Antal		Staldsystem	
		Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Hestestald (bygning 2)	Heste, 500-700 kg	16	16	Dybstrøelse	Dybstrøelse
Eksisterende bygninger (bygning 5, 7, 8, 10, 12, 13 og 14)	Faresøer, farestald	80	80	Kassestier, delvis spaltegulv	Kassestier, delvis spaltegulv
	Årssøer, løbe-/drægtighedsstald	270	214	Løsgående, delvis spaltegulv	Løsgående, delvis spaltegulv
	Slagtesvin (25-95 kg) producerede	8.500	-	Fuldspaltegulv	
	Slagtesvin (30-107 kg) producerede	-	8.500	-	Delvis spaltegulv (25-49 %)
	Smågrise (7,2-25 kg) producerede	9.100	-	Toklimastald, delvis spaltegulv	-
	Smågrise (7,2-30 kg) producerede	-	9.100	-	Toklimastald, delvis spaltegulv
Ny smågrise- og farestald (bygning 11)	Faresøer	-	32	-	Kassestier, delvis spaltegulv
	Smågrise (7,2-25 kg) producerede	-	3.100	-	Toklimastald, delvis spaltegulv
Ny drægtigheds- og poltestald (bygning 16)	Årssøer, løbe-/drægtighedsstald	-	118	-	Løsgående, delvis spaltegulv
	Årssøer, løbe-/drægtighedsstald	-	6	-	Løsgående, dybstrøelse
	Slagtesvin (30-107 kg) producerede	-	555	-	Delvis spaltegulv (25-49 %)

Tabel 4. Oversigt over staldsystemer og dyrehold i de enkelte stalde.

Der sker ingen ændringer af staldindretningen i bygning 2, 8 og 10, jf. figur 4. Bygningerne er opført i røde mursten med rødt eller grå eternittag. I slagtesvinestaldene, bygning 5, 7, 12, 13 og 14, ændres gulvtypen fra fuldspaltegulv til delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv). Bygning 7 er opført som en rundbuehal i grønne stålplader, bygning 12, 13, og 14 er opført i røde mursten med grå eternittag.

Den nye tilbygning til smågrise- og farestald, bygning 11, og den nye drægtigheds- og poltestald, bygning 16 opføres i samme stil som de eksisterende stalde. Smågrise- og farestalden bliver ca. 7,5 m høj, 13,1 m lang, 27,3 m bred og får en taghældning på 20°. Den nye drægtighedsstald bliver ca. 6 m høj, 39,7 m lang, 18,7 m bred og får en taghældning på 20°.

Den nye tilbygning til smågrise- og farestald, bygning 11, og den nye drægtigheds- og poltestald, bygning 16, opføres i samme stil som de eksisterende stalde.

Der etableres gylleforsuring i den nye polte- og drægtighedsstald, samt i de eksisterende stalde. Forsuringsanlægget er nærmere beskrevet under afsnittet "BAT".

Et forsyningsanlæg består overordnet af en proces-/blandetank, syretank og en teknikbrønd. I forbindelse med forsyningsanlægget skal der etableres en proces-/blandetank på 300 m³, jf. figur 4. Syretanken placeres på fast bund uden afløb i umiddelbar tilknytning til blandetanken. Derudover sikres syretanken mod påkørsel ved, at der nedstøbes pullerter eller lignende omkring syretanken. Teknikbrønden etableres, hvor det er teknisk er muligt mellem stalden og blandetanken.

Ventilationen i svinestaldene foregår ved hjælp af undertryksanlæg. Afkastene fra staldene er ført 0,7 – 2,5 m over tagryg. I de nye svinestalde etableres der ligeledes undertryksventilation med skorstene, som er ført min. 0,7 m over tag.

Byggeriet forventes påbegyndt så snart miljøgodkendelse foreligger. Den nye drægtighedsstald, bygning 16, skal pga. dyrevelfærdsregler være færdigbygget inden 1. januar 2013. Forlængelsen, bygning 11, af den eksisterende farestald og ændring af gulvtype i eksisterende slagtesvinstalde forventes at ske senest i 2014.

Der stilles vilkår til, at alt nybyggeri og alle ombygninger skal være afsluttet og i drift senest 4 år efter afgørelsen på nærværende miljøgodkendelse.

Varde Kommune vurderer, at indretningen er tilstrækkelig beskrevet. Der stilles generelle vilkår; bl.a., at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse.

Figur 5. Situationsplan.

7.6 Forbrug af vand og energi

Det anslåede årlige forbrug af vand og energi fremgår af tabel 5.

	Før udvidelsen	Efter udvidelsen	Ændring (mængde/år)	Ændring %
--	----------------	------------------	---------------------	-----------

	(mængde/år)	(mængde/år)		
Elforbrug (kWh)	280.000	380.000	100.000	36 %
Vandforbrug (m ³ , stalde)*	8.835	10.375	1.540	18 %
Vask af maskiner (m ³)	60	60	0	0 %
Markvanding (m ³)	40.000	40.000	0	0 %
Dieselolieforbrug (l)	30.000	37.000	7.000	23 %

Table 5. Ejendommens forbrug af el, vand og olie.

*Vandforbruget i før og efter udvidelsen er beregnet ud fra normtal, da der anvendes egen boring uden måler.

Der sker en forholdsvis stor stigning i elforbruget. Det skyldes især etablering af ammoniakreducerende teknologi og en besætningsudvidelse. Det stigende elforbrug anvendes hovedsagligt til forsyningsanlæg, gyllepumpning, ventilation, belysning, foderfremstilling og udfodring.

Der anvendes varmegenindvinding fra spiralvarmerør i ventilationsafkast. Disse forsyner samtlige stalde og stuehuset med varme. I smågrisestalden anvendes der toklimasystem, dvs. at der er overdækning over lejearealet, hvorved behovet for tilførsel af varme minimeres. I farestalden anvendes der energisparelamper og -pærer.

Forbruget af brændstof forventes at stige i forbindelse med udvidelsen, pga., at der i fremtidig drift vil være flere arealer end i den hidtidige miljøgodkendelse.

Til ejendommen er der en egen drikkevandsboring. Det årlige vandforbrug i nudriften er beregnet ud fra normtal, da der ikke er nogen vandmåler på boringen. Vandforbruget forventes at stige i takt med øget dyrehold. Vandforbruget er i ansøgt drift ligeledes beregnet ud fra normtal, og fordeler sig således, drikkevand 8.716 m³, drikkevandsspild 990 m³, rengøring af stalde 609 m³ og vask af maskiner 60 m³.

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller vandventiler over krybbe, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Vand- og energibesparende teknikker er nærmere beskrevet under afsnittet vedr. Bedst Anvendelig Teknik (BAT).

Der stilles vilkår til, at der skal monteres måler på vandboringer, hvorfra der hentes brugsvand til husdyrbruget, således det er muligt dels at registrere det nøjagtige vandforbrug og dels følge udviklingen i vandforbruget over en årrække.

Ventilationsanlægget i staldene kører hele tiden, og beslaglægger derfor en væsentlig del af energiforbruget. Kontrol af ventilationsanlægget bør derfor ske minimum én gang årligt, og vedligeholdelse og rengøring skal ske efter producentens anvisninger. Der stilles vilkår herom for at sikre ventilationsanlægget fungerer optimalt uden unødigt energiforbrug.

Dyreholdet udvides med 35 % målt i antal DE, og der indføres ny energikrævende teknik (gylleforsuring). På den baggrund vurderer Varde Kommune, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion, og stigningen i vand- og energiforbruget er rimelig set i forhold til udvidelsen af dyreholdet og indførelse af ny teknologi.

7.7 Fast affald og kemikalier

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Varde Kommune.

Dagrenovation fra bedriften fyldes i 800 liter affaldscontainer, der står ved værkstedet jf. figur 5. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald, herunder bl.a. pap, papir og plastik fra produktionen opbevares i en 800 liter affaldscontainer, som afhentes 1 gang hver måned af renovationsfirma.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent, at der findes medicinrester, idet alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i plåstspand i diverserum ved farestald, bygning 10 jf. figur 4, og afleveres til dyrlægen.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-spærepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicrum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Nødvendige rengøringsmidler og pesticider bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til en kommunal modtagestation.

Olieaffald afhentes maks. én gang årligt af godkendt firma (Dansk Oliegenbrug/Gunnar Lund) eller afleveres til en kommunal modtagestation.

Afbrænding af affald er ikke tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1317 af 20. november 2006 (med senere ændringer) om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Der stilles vilkår til håndtering af både erhvervsaffald og dagrenovation for at understrege, det skal håndteres i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler for affaldshåndtering i Varde Kommune, og der stilles vilkår til håndtering af medicinrester og øvrigt kinisk affald.

Varde Kommune vurderer, at affaldet opbevares og bortskaffes på miljømæssig forsvarlig vis, og hvor det er muligt gøres brug af genanvendelse og recirkulation af affaldet.

7.8 Oplag af olie og kemikalier

I maskinhuset jf. figur 5 er der placeret 2 olietanke. Tankene står på fast betongulv uden afløb.

- 1.500 liter dieseltank fra 1989.
- 2.500 liter dieseltank fra 2000.

Derudover opbevares max. 200 liter olie og 2 x 200 liter spildolie, der opbevares i tønder. Olietønderne står på fast betongulv uden afløb.

Kemikalier/pesticider opbevares i værkstedet/svicrum jf. figur 5 i aflåst skab. Der vil maks. være 500 liter på lager ad gangen.

Der stilles en række vilkår, for at sikre olie og kemikalier opbevares således risikoen for spild og evt. efterfølgende forurening minimeres. Rummet, hvori opbevaring af olie og kemikalier

finder sted, skal have fast bund, og beholdere til opbevaring af diesel- og fyringsolie skal være typegodkendte samt bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald skal ske til godkendt modtager.

Varde Kommune vurderer, at olie og kemikalier opbevares således, der ikke er risiko for forurening af jord, afløbssystemer, overflade- og grundvand.

7.9 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning på Vejlevej 57 forventes at stige fra 7.452 m³ til 8.594 m³. Den årlige produktion af dybstrøelse fra heste er uændret, og derudover kommer der en mindre mængde fast gødning fra sygebokse i ny drægtighedsstald. Den faste gødningsproduktion stiger fra 82 tons til 96 tons.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle, og hvad der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af møddingsvand, vaskevand mv. Produktionen af husdyrgødning før og efter udvidelsen fremgår af tabel 6.

Husdyrgødning	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Ændring (m ³)
Gylle	7.857	8.999	+ 1.142
Ekstra tilløb	109	109	+ 0
Fradrag for nedbør pga. overdækning	-514	-514	+ 0
Flydende husdyrgødning i alt	7.452	8.594	+ 1.142
Fast husdyrgødning i alt	82	96	+ 14

Tabel 6. Årlig produktion af husdyrgødning på Vejlevej 57 før og efter udvidelsen.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette for flydende husdyrgødning normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 7.

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Opførselsår/10 års beholderkontrol
Gylletank 1, Vejlevej 57	2.382	2.382	1992/2003
Gylletank 2, Vejlevej 57	2.760	2.760	1998/2004
Gylletank 3, Vejlevej 58, placeret ved Rotvigvej 6	3.000	3.000	1995/2004
Gyllekanaler, Vejlevej 57	1.100	1.100	
I alt	9.242	9.242	

Tabel 7. Ejendommens opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.

På Vejlevej 57 er der to gylletanke med en kapacitet på henholdsvis 2.382 m³ og 2.760 m³, og der er gyllekanaler med en kapacitet svarende til 1.100 m³. Begge gylletanke er overdækkede med teltdug.

Vejlevej 58 er en anden ejet ejendom med slagtesvineproduktion, hvor der er en gylletank med en kapacitet på 3.000 m³, og der er gyllekanaler med en kapacitet svarende til 300 m³. På Vejlevej 58 er der som tidligere nævnt en slagtesvineproduktion med en samlet produktion af gylle på 1.960 m³.

På husdyrbruget på Vejlevej 57 vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 6.242 m³, og på husdyrbruget på Vejlevej 58 vil der være en samlet opbevaringskapacitet på 3.300 m³.

En del af både den flydende husdyrgødning og dybstrøelsen fra Vejlevej 57 opbevares i gylletanken på Vejlevej 58.

Dybstrøelsen i hestestalden fjernes 2 gange årligt. Den ene gang køres det til Vejlevej 58 i gyllebeholderen, hvor det anvendes til at sikre flydelag. Den anden gang køres det direkte fra stald til udbringning i marken efterfuldt af nedmuldning. Dybstrøelsen fra sygeboksene i drægtighedsstalden køres til opbevaring i gylletanken på Vejlevej 58. Der er tale om ca. 55 tons dybstrøelse svarende til ca. 94 m³ dybstrøelse, som opbevares i gyllebeholderen.

Der er en samlet opbevaringskapacitet på Vejlevej 57 og Vejlevej 58 på 9.542 m³, og en samlet produktion af flydende husdyrgødning fra Vejlevej 57 og Vejlevej 58 på tilsammen 10.554 m³. derudover opbevares 94 m³ dybstrøelse i lagre til flydende husdyrgødning. Der er således en opbevaringskapacitet på 10,7 måned, og kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er således opfyldt.

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen kræver opbevaring af husdyrgødning på anden ejendom en skriftlig 5-årig opbevaringsaftale.

Pumpning af gylle internt i staldene i forbindelse med gylleforsuring sker dagligt ved hjælp af elpumpe.

Pumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn sker ved hjælp af en stationær gyllepumpe. Flytning af gylle fra Vejlevej 57 til Vejlevej 58 sker jævnt fordelt over året. Gyllen flyttes med en 20 tons gyllevogn.

Al flydende husdyrgødning udbringes ved nedfældning på sort jord, og i græsmarker sker udbringningen ved enten nedfældning eller udlægning med slæbeslanger og samtidig forsuring.

Der er pr. 15.9.2008 i ændringsbekendtgørelse nr. 736 af 30.6.2008 indført en række tekniske krav til gyllebeholdere hvor bl.a. følgende fremgår:

- Pumperør monteret på lukkede gyllebeholdere skal være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes og ikke er under opsyn.
- Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end, hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumpning fra en gyllebeholder til en anden beholder kan dog foretages uden timer, hvis det sikres, at gylleudslip undgås på anden måde, for eksempel ved manuel overvågning.
- Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet.
- Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes og ikke er under opsyn, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

For at minimere risikoen for forurening af grund- og overfladevand med gylle ved fyldning af gyllevogne i forbindelse med udbringning eller flytning af gylle fra gyllebeholderne stilles der vilkår til, at påfyldning af gyllevogne altid sker under opsyn, og der i forbindelse med påfyldning af gylle fra gyllebeholdere ikke må forekomme spild, således der er fare for forurening af grund- og overfladevand.

Varde Kommune vurderer med de stillede vilkår og de generelle regler, at husdyrgødningen opbevares og håndteres på forsvarlig vis.

7.10 Fodring og foderopbevaring

Der fodres med hjemmeblandet vådfoder. Der anvendes hjemmeavlet korn, samt tilskudsfoder og andre råvarer (fx valle, soya, rapsskrå m.v). Der sker ingen ændringer i forholdene hvorunder foderet opbevares.

Indkøbte råvarer og mineraler opbevares i foderhuset (jf. figur 5, bygning 3). Der er ni siloer, som anvendes til både råvarer, tilskudsfoder og færdigblandet foder. Foderet tippes af i en korngrav i foderhuset, hvorfra det transporteres med snegle/transportbånd ud i de respektive siloer.

Korn opbevares i to udendørs gastætte siloer, der hver kan rumme 4.000 tønder korn. Kornet transporteres til og fra siloerne via en underjordisk transportkanal. Fra siloerne transporteres kornet over i et male-/blande anlæg, hvorefter det kommer i vådfodertanken, som til sidst pumper det ud i staldene.

Den årlige foder mængde stiger fra 2.54 mill. FEsv til 3.27 mill. FEsv, hvilket giver en stigning på 0,73 mill. FEsv svarende til 29 %.

Der anvendes fasefodring til søerne og smågrisene, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Der er i forbindelse med fodring anvendt 4,3 g fosfor pr. FE i foderet til slagtesvinene (normen er 4,5 g/FE), 5,1 g fosfor pr. FE i foderet til smågrisene (normen er 5,2 g/FE) og 4,7 g fosfor pr. FE til søerne (normen er 5,0 g/FE), hvorved miljøbelastningen fra husdyrgødningen reduceres.

Varde Kommune vurderer, at foderopbevaringen sker under forhold, som minimerer risikoen for tilhold af skadedyr, og på en hensigtsmæssig måde i forhold til det omgivende miljø.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.11 Lugt

Lugt stammer fra dyrene i staldene, luften fra ventilationsafkastene på staldene og opbevaring, transport samt udbringning af husdyrgødning.

Som der er nævnt tidligere er afstanden til nærmeste byzone (Skovlund) ca. 2,7 km, afstanden til nærmeste samlede bebyggelse (erhvervsområde Grødevej 14 vest for Ansager) er ca. 1,4 km og afstanden til nærmeste nabo uden landbrugspligt (Vejlevej 50) er ca. 235 m. Der er ikke andre ejendomme med husdyrbrug over 75 DE indenfor 300 m.

I bekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunens vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af husdyrbruget. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgenafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgenafstandene beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet

i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, og FMK-vejledningen (Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Det er de længste beregnede lugtgenæafstande, der skal overholdes.

Ifølge beregningerne udført i ansøgningskemaet vil genæafstandene i forhold til byzone være 723,45 m, samlet bebyggelse 543,68 m og enkelt bolig 191,18 m. Genekriterierne til byzone og samlet bebyggelse er overholdt, da der ikke er samlet bebyggelse og byzone indenfor 1,2 gange genæafstanden jf. tabel 8. Genekriteriet til enkelt bolig er også overholdt, da korrigeret genæafstand er kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Den korrigerede genæafstand er genæafstanden, hvor der er korrigeret for vindretning og kumulation i forhold til en situation, hvor den nye model anvendes. Den indeholder desuden en korrektion baseret på en bortscrening af staldafsnit, som er placeret længere væk end 1,2 gange genæafstanden.

Ved lugtberegning regnes fra midten af den samlede bygningsmasse med dyr. Derfor er afstanden anderledes end den faktiske afstand.

Område-type	Ukorrigeret genæafstand	Korrigeret genæafstand	Korrigeret genæafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone (Skovlund)	723	-	-	-	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelse/byzone indenfor 1,2 gange genæafstand.
Samlet bebyggelse (erhvervsområde Grødevej 14, vest for Ansager)	544	-	-	-	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelse/byzone indenfor 1,2 gange genæafstand.
Enkelt bolig (Vejlevej 50)	245	191	179	289	Genekriterie overholdt. Korrigeret genæafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Tabel 8. Beregnet genæafstand fra ejendommen efter planlagt udvidelse

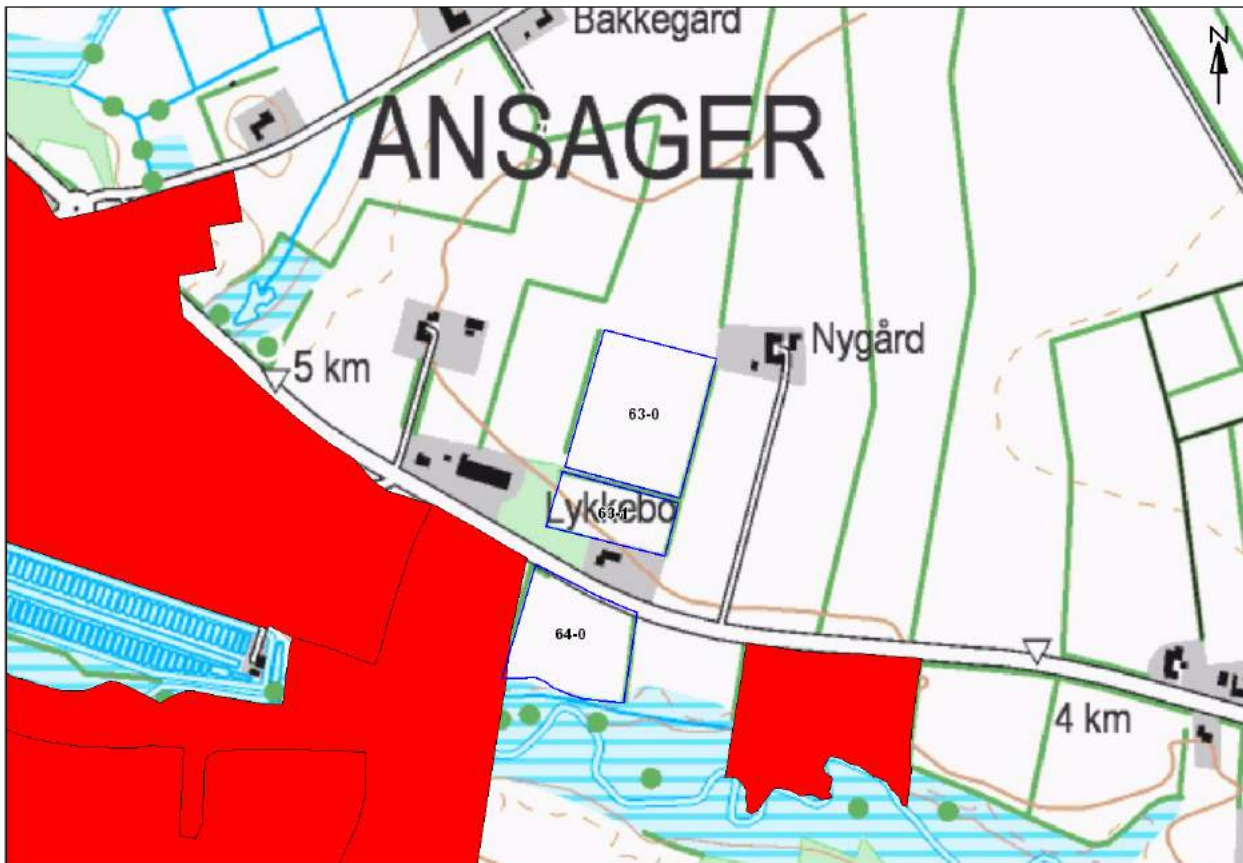
Staldene er med mekanisk ventilation, som er i drift hele året.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

På grund af teltoverdækning på gylletankene er det Varde Kommunes vurdering, at lugt fra gyllebeholderne ikke vil være til gene for naboerne.

En mindre del af udbringningsarealet (mark nr. 63-0, 63-1 og 64-0) grænser op til byzoneområdet ved Ansager By, jf. figur 6. Udbringning af husdyrgødning på dette areal er reguleret af Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om, at husdyrgødning ikke må udbringes lørdag, søndag og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 m fra byzone.

Flydende husdyrgødning udbringes ved nedfældning af ikke forsuret gylle på sort jord og i græsmarker. I vintersæd kan udbringning af flydende husdyrgødning ske ved slangeudlægning, og på sort jord og i græsmarker kan udbringning af forsuret flydende husdyrgødning ligeledes ske ved slangeudlægning. Dybstrøelse, der spredes på sort jord, nedmuldes indenfor 6 timer eller snarest muligt.

Figur 6. Udbringingsarealer beliggende tæt ved byzone.

Det forventes derfor ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.12 Støj

De væsentligste støjkloder på et svinebrug er staldventilation, gyllepumper, foderleverancer, støj fra transport, mv.

Alle svinestaldene er med mekanisk ventilation, der kører året rundt. Der anvendes nye tidssvarende støjsvage ventilatorer. Ved udskiftning af eksisterende ventilatorer samt ved montering af nye ventilatorer investeres naturligvis i tidssvarende støjsvage ventilatorer.

Der sker daglig omrøring af gylle i stalden, og det sker vha. en elpumpe. Pumpning af gylle fra stald til gyllebeholder sker to gange ugentlig vha. elpumpe. Overpumpning af gylle fra beholder til gyllevogn sker vha. stationær elpumpe. Oprøring af gylletankene foretages før udkørsel på mark primært om foråret, og ved flytning af gylle til anden tank.

Foderleverancer øges fra 26 til 35 leverancer pr. år. Leverancer af foder foregår af kort varighed.

Støjbelastningen fra transport vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler, før og efter udvidelsen. Tabel 9 indeholder en oversigt over transporttyper og antal i den nuværende, såvel som i den planlagte drift. En kørsel = en til- og frakørsel. Transporter er nærmere beskrevet under afsnit 7.17 Transporter.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne godkendelse.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ansøgers beskrivelse, at støjgrænserne vil blive overholdt, da der ikke ligger naboebolser tæt på anlægget og den almindelige teknologiske udvikling følges ved udskiftning og nyinvestering i inventar.

7.13 Støv

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. I alle staldene monteres overbrusningsanlæg, der også reducerer støvgener. I forbindelse med håndtering, levering m.m. af foder, kan der opstå støvgener. Alt foder opbevares indendøre og i lukkede siloer. Transport af foder mellem udendørssiloer og foderhus foregår i et lukket system. Desuden anvendes der udelukkende vådfoder, hvorfor støvgener fra håndtering af foder er begrænset.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens matrikel. Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

7.14 Skadedyr

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for naboer og for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørsarealerne samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og renholdt.

Fluer bekæmpes pt. ved hjælp af elektriske fluefangere og ved at smøre et fluebekæmpelsesmiddel i vindueskarmene.

Rottebekæmpelse sker i samarbejde med et autoriseret firma (pt. ISS). Der er opstillet kasser rundt omkring på ejendommen til bekæmpelse af rotter. Der foregår løbende bekæmpelse, og opstår der problemer udover den rutinemæssige bekæmpelse, kontaktes firmaet for iværksættelse af en intensiv rottebekæmpelse.

Varde Kommune vurderer, at der udføres tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium. Retningslinjerne angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.15 Døde dyr

Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret. Døde dyr opbevares på et skyggefuldt sted med fast bund, hævet over jorden så luft kan cirkulere omkring dyret. Placering af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbigående. Ved indkørsel nord for ejendommen, ca. 20 m fra Krarupvej jf. figur 5, er der etableret et betonareal til de døde dyr, som desuden er overdækket af et kadaverdækket. Arealet er omkranset af beplantning. Mængden af døde dyr forventes at blive ca. 30 tons om året.

Selvdøde og aflivede smågrise opbevares i smågrisecontainer med køl, der er placeret nord for bygning 10. Smågrisecontaineren tømmes ca. 1 gang ugentlig. Ved tømning flyttes containeren afhentningsstedet for øvrige selvdøde dyr.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter Fødevarestyrelsens Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr. Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

7.16 Lys

Der er lys i løbeafdelingen i 12- 16 timer i døgnet, af hensyn til søernes reproduktion. Derudover er der kun lys i staldene, når der arbejdes. Lyset i stalden kan ses fra vinduerne i siden af bygningen, som er omkranset af andre bygninger.

Der er kun større udendørsbelysning på gavlen ved korngraven og værkstedet. Lyset er placeret således, det er muligt at orientere sig omkring korngraven/værkstedet. Lyset er styret af bevægelsessencorer, hvorved unødigt energiforbrug undgås.

Produktionsanlægget er næsten helt omkranset af træer, med undtagelse af enkelte huller i læhegnet mod vest. Ved etablering af de nye stalde, plantes der afskærmende træer mod vest.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener.

7.17 Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Transporterne fordeler sig som vist i tabel 9. Én transport svarer til kørsel både til og fra ejendommen.

Transporttype	Antal transporter/år, Nudrift	Antal transporter/år, ansøgt drift	Ændring +/-
Levering af valle	182	182	0
Afhentning af levende dyr	104	104	0
Afhentning af døde dyr	52	70	+ 18
Transport af heste	20	20	0
Leverance af indkøbt foder	26	35	+ 9
Halm	26	35	+ 9
Transport af hestemøg	6	6	0
Gylle med gyllevogn	350	535	+185
Affald	38	38	0
Andet (fragtbil o.l)	12	12	0
Transporter i alt	816	1.037	+221

Tabel 9. Oversigt over det årlige antal transporter til og fra Vejlevej 57.

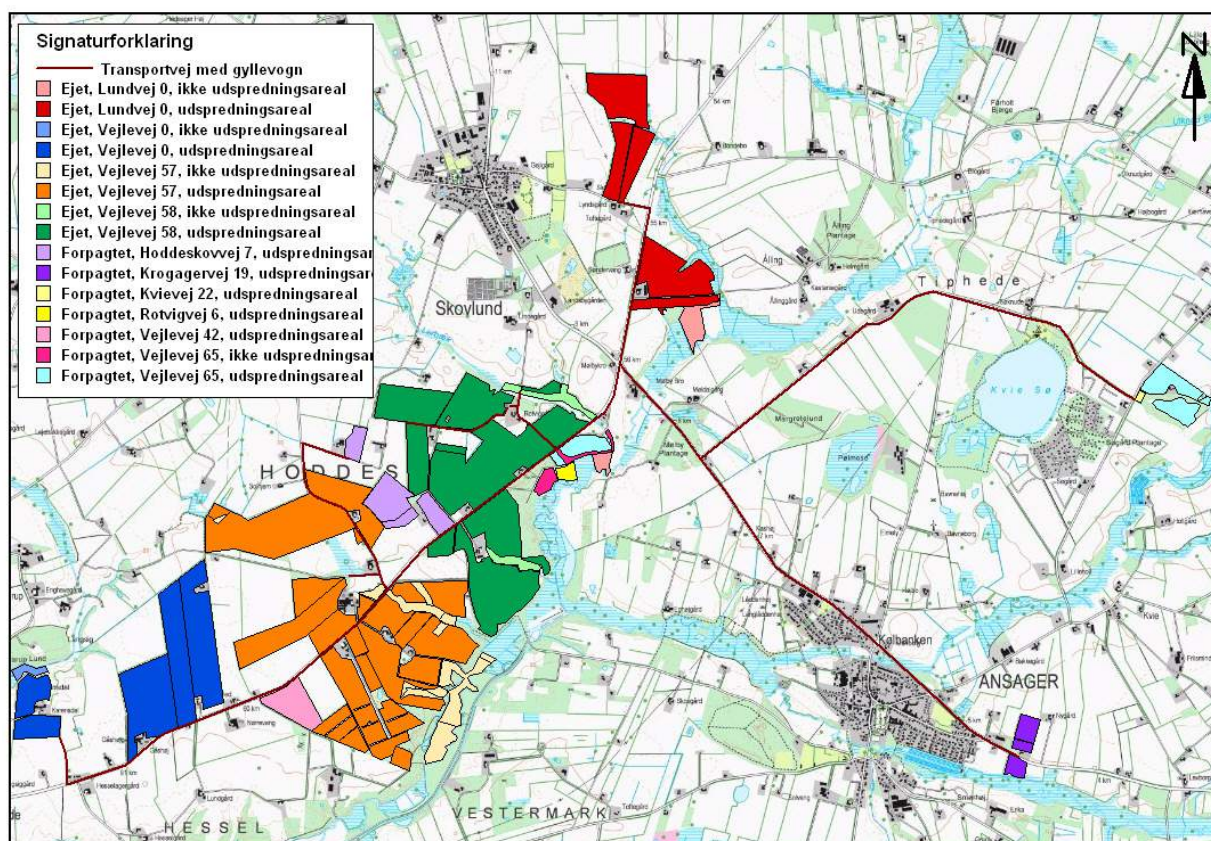
Antallet af transporter, som følge af udvidelsen, forventes at stige med 221 kørsler årligt - svarende til en stigning på 27 %. De fleste af disse transporter er med gylle, og derfor er belastningen af det øgede antal transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel.

Der køres normalt ikke gylle gennem byområde i weekenden. I enkelte tilfælde i højsæsonen for udbringning af husdyrgødning kan det være nødvendigt med transporter i weekender.

Da ansøger har gødningsopbevaringsanlæg beliggende væk fra ejendommen vil der forekomme flytninger af husdyrgødning udover udbringningssæsonen. Der kan forekomme transporter med husdyrgødning i forbindelse med flytning af gylle eller fast gødning fra Vejlevej 57 til gyllebeholder på Vejlevej 58.

Andre transporter foregår normal i dagtimerne og på hverdage, men der kan i perioder være nødvendig med transporter i weekender og uden for normal arbejdstid.

Transporter til og fra bedriften sker primært ved anvendelse af den nordlige indkørsel fra Hoddeskovvej. Figur 7 viser en oversigt over de transportveje, der bruges i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Figur 7: Transportveje i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Varde Kommunes vurdering af antallet af øgede transporter er, at transporterne vil være en lille del af det samlede antal transporter til og fra bedriften. På den baggrund vurderer Varde Kommune at det øgede antal transporter ikke vil give anledning til væsentlig gener for lokalbefolkningen.

7.18 Spildevand

Sanitært spildevand

Sanitært spildevand fra driftsbygningerne ledes til en trixtank, og herefter ledes det til en godkendt nedsivningsanlæg, der er etableret i 1997. Ejendommen er tilmeldt en kommunal ordning under Varde Kommune, hvor tanken tømmes en gang årligt.

Processpildevand

Al processpildevand fra bedriften ledes til gylletankene. Det omfatter ca. 60 m³ vand fra vask af maskiner og 49 m³ overfladevand fra vaskeplads. Ca. 1.600 m³ vaskevand og drikkevandsspild fra staldene, disse spildevandsmængder er medregnet i gylleproduktionen.

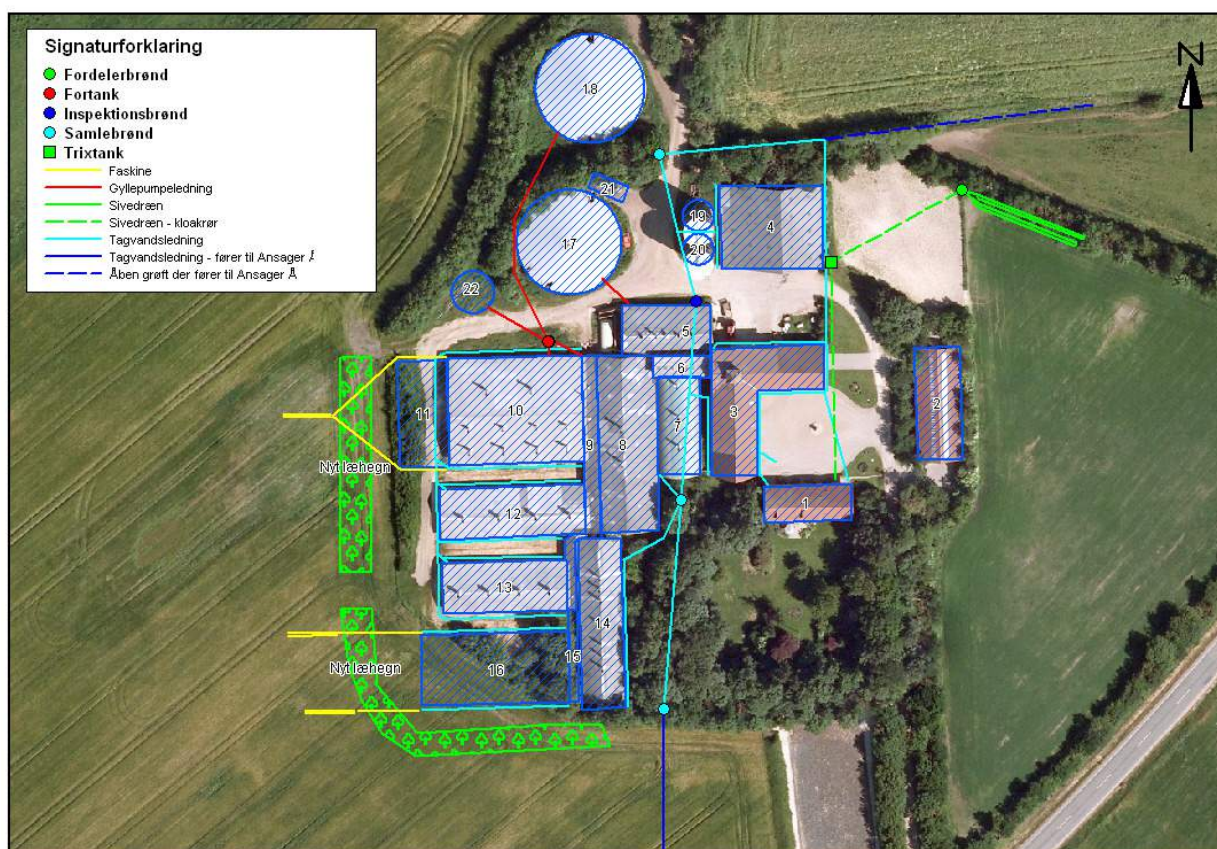
Vaske-/læssepladsen imellem gyllebeholderne anvendes desuden også ved påfyldning og rengøring af marksprøjten.

Der stilles vilkår til, at al vask af dyretransportvogn samt af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.

Tagvand

Tagvand ledes via dræn til Ansager Å, som angivet i figur 8. Alle dræn indenfor 15 m fra bygningerne er lukkede rørføringer.

Der sker ingen ændring i tilløb til vandløb i forbindelse med dette projekt i forhold til tidligere, idet tagvand fra nye bygninger ledes til 3 nye faskiner. Faskinerne er 13 m x 1 m x 1 m og er beregnet ud fra 1 m³ faskine pr. 30 m² tagflade.

Figur 8. Afløbsplan.

Der er i teksten under tagvand beskrevet, at der er dræn indenfor 15 m fra bygninger, og på luftfoto af marken sydvest for anlægget kan antydes afvigende farvestriber, som kan opstå i forbindelse med dræningsprojekter. Der stilles vilkår til, at drænrør indenfor 15 m fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg og 25 m fra faskiner skal være ændret til tætte lukkede rørføringer inden projektet påbegyndes.

Der stilles derudover vilkår til, at inden byggeriet af de to nye stalde påbegyndes, skal der foreligge tilladelse fra Varde Kommune til nedsivning af tagvandet.

På grundlag af ovenforstående beskrivelse og med de stillede vilkår vurderer Varde Kommune, at spildevandet fra anlægget håndteres og bortskaffes på tilfredsstillende vis.

7.19 Driftsforstyrrelser eller Uheld

Ved håndtering og opbevaring af gylle, kemikalier og olie, vil der altid være risiko for at der sker uheld. Beholdere kan springe læk, vogne kan vælte, igangsatte pumper kan blive glemt, og der kan opstå brand.

For at minimere risikoen for uheld:

- Er gyllebeholderne tilmeldt den lovpligtige 10 års beholderkontrol.
- Elpumper er sikret med anordning (typisk en timer), der sikrer, at pumpen slår fra, når der er oppumpet en mængde svarende til indholdet i en gyllevogn.
- Afbryderen er aflåst når pumpen ikke er i brug.
- Dyk pumpe fra fortank til gylletank, er installeret med en timer, så den stopper med pumpe efter 15 min.
- Dieselolietank, olietønder, pesticider og kemikalier er placeret på fast bund uden afløb.

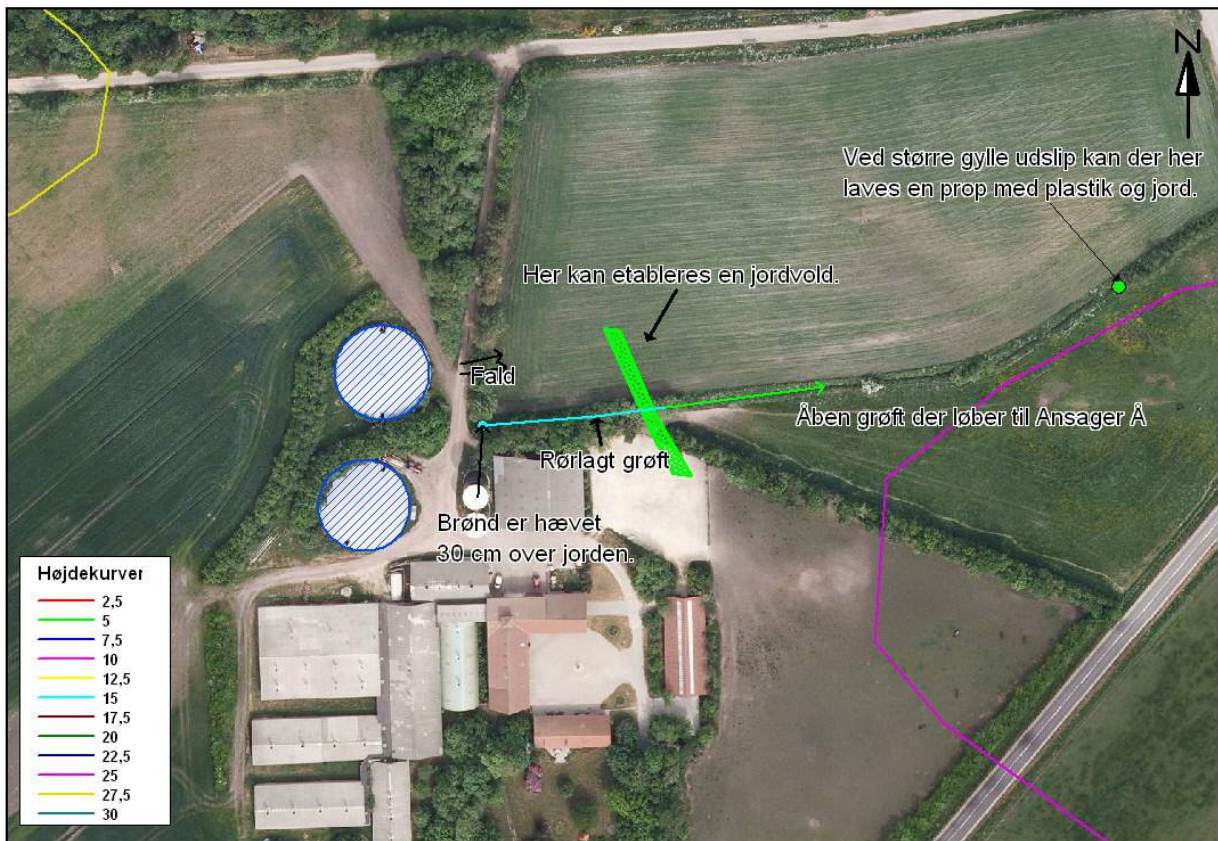
For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, har ansøger oplyst at følgende er proceduren for håndtering af gylle, kemikalier og olie, ved uheld på ejendommen på Vejlevej 57, 6823 Ansager.

Gylle ved uheld:

- Ansøger oplyser, at terrænet omkring de to gyllebeholdere er skrånende mod øst. Ved et evt. uheld med gylleudslip vil der mod øst blive lavet en dæmning ved overgang fra rørlagt grøft til åben grøft. Se figur 9. Der ringes 112.
- Skulle gyllen løbe til åben grøft, vil grøften blive opdæmmed med jord, så eventuel forurening af vandmiljøer vil blive hindret.

Olie/kemikalier ved uheld:

- Ved spild af kemikalier eller olie vil materialet blive forsøgt opsamlet, og der ringes 112.
- Ved fare for forurening af nærtliggende vandmiljøer i forbindelse med sprøjtning af afgrøder ringes der 112.
- Ved brand på bedriften vil der blive ringet 112 og indsatslederen vil blive orienteret om lokaliteterne for opbevaring af kemikalier og olie samt andre miljøfarlige stoffer.

Figur 9. Gylleudslipsplan

Der stilles vilkår om, at der skal foreligge en beredskabsplan på husdyrbruget, hvoraf det tydelig fremgår, hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være kendt, tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Beredskabsplanen skal opdateres min. én gang årligt.

Beredskabsplanen skal beskrive, hvordan der skal reageres ved tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild mv.. Endvidere skal der være en opgørelse over materiel, der er til rådighed på anlægget, eller kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild. Den skal desuden indeholde relevante adresser og telefonnumre.

Beredskabsplanen skal indeholde kortbilag med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer samt vandløb hvor evt. opstemning er mulig. Kortet bør derudover vise relevante "hovedafbrydere" såsom eltavler og evt. gyllepumper.

Uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forøget forurening eller indebære fare herfor, skal straks anmeldes til Alarmcentralen og Varde Kommune.

Varde Kommune vurderer med de stillede vilkår, at husdyrbruget har taget tilstrækkelig højde for uforudsete hændelser og kritiske situationer.

7.20 Beskyttede naturområder omkring ejendommen - Ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udslip af luftbårent kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne i hht. godkendelsesbekendtgørelsen, viser at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 6030,24 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 5.115,79 kg

kvælstof pr. år. Projektet medfører således et fald i ammoniakfordampningen på 914,45 kg kvælstof pr. år.

Kravet er, at der skal ske en reduktion på 25 % for de stalde hvor indretningen ændres og for nye stalde i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregninger i ansøgningsmaterialet viser, at det generelle beskyttelsesniveau er overholdt.

For at opnå denne reduktion i ammoniakfordampningen i forhold til det fastlagte referencestaldsystem har ansøger valgt, at etablere gylleforsuring i de to nye stalde og de eksisterende stalde. Der regnes med en ammoniakreduktion i forhold til referencestaldsystemet på 68 % i de nye stalde og 19 % i de eksisterende stalde. Begrundelse for de forskellige procentsatser, er nærmere beskrevet i afsnit vedr. BAT.

Tiltagene stilles som vilkår i afsnit 4.

§ 7 områder

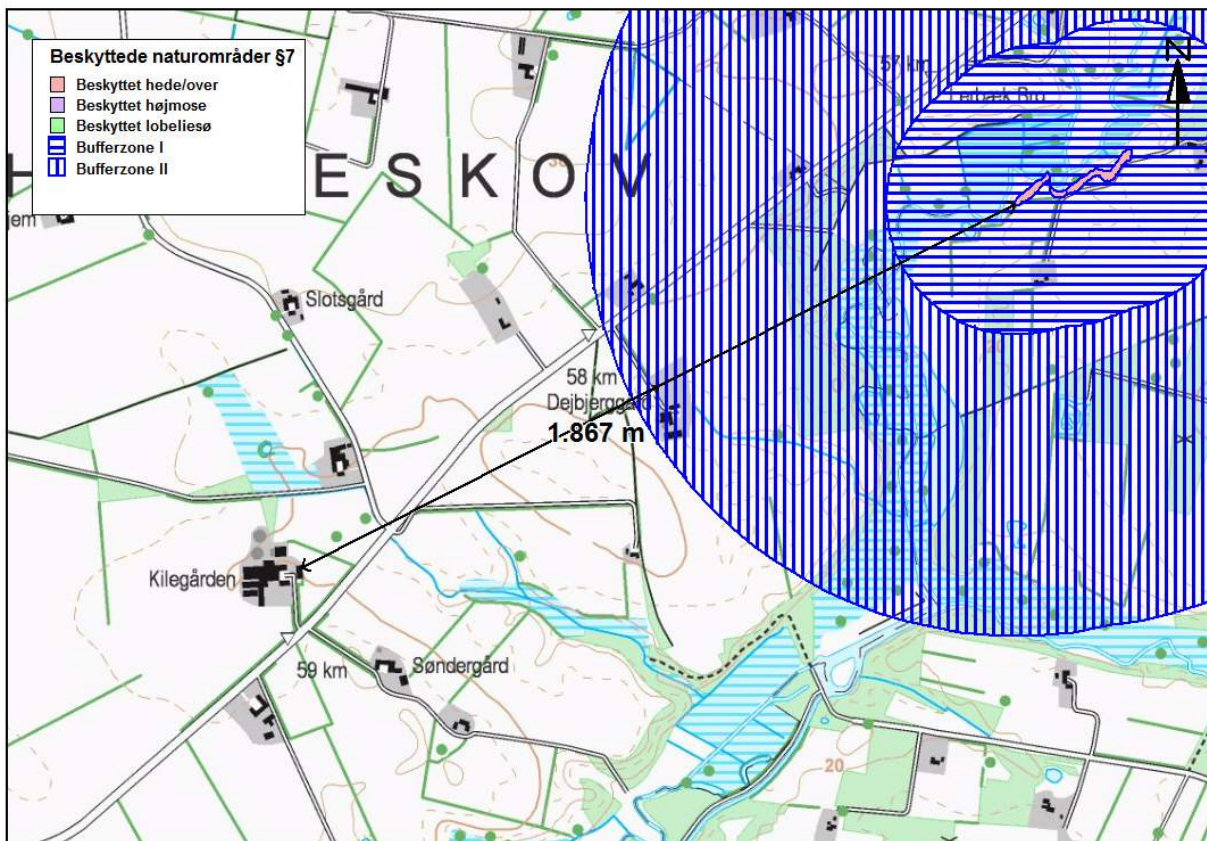
I henhold til §§ 7 og 21 i lov om miljøgodkendelse m.v. må ammoniakfordampning fra det samlede anlæg ikke øges som følge af den ansøgte etablering, ændring eller udvidelse af husdyrbruget, hvis anlægget ligger helt eller delvist indenfor 300 meter fra de i § 7 nævnte naturtyper.

Anlægget på Vejlevej 57 er placeret 1.867 m fra det nærmeste naturområde, der i "Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug" er omfattet af § 7. Det drejer sig om et overdrev ved Grindsted Å. § 7 områdets placering fremgår af figur 10.

Den ny polte- og drægtighedsstald og den ny smågrise- og farestald er placeret 1.990 m fra det tilsvarende naturområde.

På baggrund af der sker et fald i ammoniakfordampningen fra anlægget, vil der ikke forekomme en merbelastning af det særlig beskyttede § 7 område.

Varde Kommune vurderer på baggrund af den samlede ammoniakfordampnings størrelse og afstanden fra anlægget § 7 området, at der vil forekomme en meget lille ammoniakdeposition på § 7 området fra anlægget, og udvidelsen af dyreholdet vil ikke påvirke § 7 området negativt.

Figur 10. Nærmeste § 7 område.

§ 3 områder

Naturtyper af forskellige arter har alle en tålegrænse for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, hvor hver kategori har en bestemt tålegrænse, se tabel 10 herunder.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 10. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser.

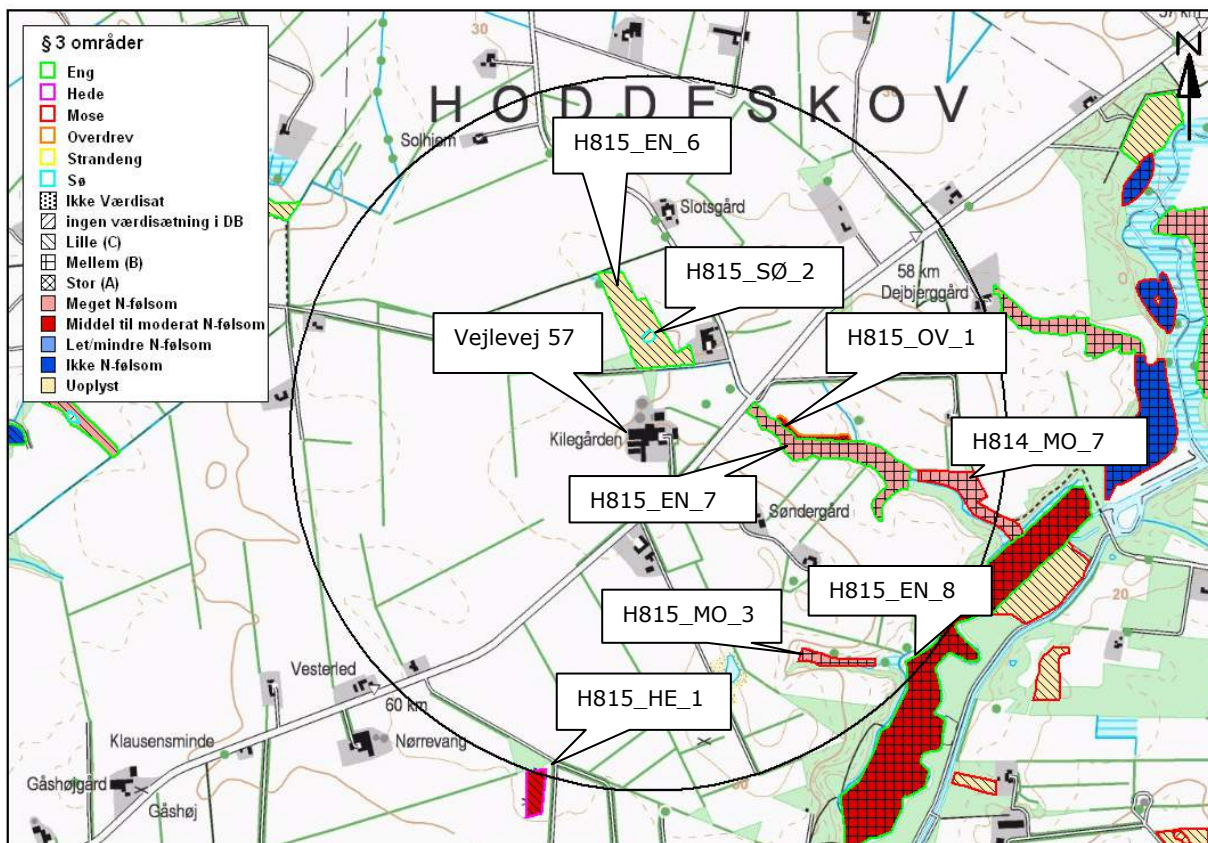
Baggrundsbelastningen er i henhold til tal fra SNS fra årene 2000, 2003 og 2004 for det gamle Ølgod Kommune på 17,55 kg N/ha.

Nyeste tal fra DMU fra 2008 angiver en baggrundsbelastning for ny Varde Kommune på 16,0 kg N/ha.

Områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, beliggende indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget på Vejlevej 57 fremgår af figur 11 og tabel 11 herunder.

§ 3 lokalitet	Type	Værdi-sætning	Mål-sætning	N-følsom	Afstand (m)	Beskrivelse/bemærkninger i naturregistrering
H815_EN_6	Eng	C	C	Uoplyst	218	Ferskeng.
H815_EN_7	Eng	B	A	Meget N-følsom	305	Ferskeng. Hovednaturtype er Overgangsfattigkær. Mosaiknaturtyper er 5-10 % kultureng. Området er under tilgroning og påvirkes af rørdræning.
H815_OV_1	Overdrev	A	A	Middel til moderat N-følsom	381	Overdrev på Ådalsskrænt. Området påvirkes af gødskning.
H814_MO_7	Mose	B	B	Meget N-følsom	780	Mose og Kær. Hovednaturtypen er pilesump/-krat. Mosaiknaturtype: Overgangsfattigkær. En mulig trussel for området er at det er under tilgroning.
H815_EN_8 Natura 2000	Eng	B	A	Middel til moderat N-følsom	950	Ferskeng. Hovednaturtypen er Natureng, mosaiknaturtype er tilgroningsnatureng på ca. 25-50% af arealet. En mulig trussel mod arealet er grøftning.
H815_MO_3	Mose	B	A	Meget N-følsom	720	Mose og Kær. Hovednaturtypen er pilesump/-krat, med mosaiknaturtyperne Ekstremfattigkær (5-10 %) og overgangsfattigkær (5-10 %). En mulig trussel mod området er tilgroning.
H815_HE_1	Hede	C	C	Middel til moderat N-følsom	940	Hede
H815_SØ_2	Sø	-	-	-	300	-

Tabel 11. § 3 områder indenfor 1.000 m fra Vejlevej 57.

Figur 11. Afstanden fra Vejlevej 57 til de nærmeste naturområder, der er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor 1.000 m.

Der er 1 sø (H815_SØ_2) beliggende indenfor en radius af 1.000 m fra Vejlevej 57, 6823 Ansager. Det vurderes, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget på Vejlevej 57, 6823 Ansager har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af vandhullerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand der løber på jordoverfladen til vandhullerne, og dels næringsberiget overfladevand der løber til vandhullet via rodzonen på dyrkede arealer.

Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

En eng (H815_EN_6) har uoplyst kvælstoffølsomhed og er beliggende ca. 218 m fra centrum af ammoniakfordampningen. Engen er C-værdisat.

En eng (H815_EN_7) er registreret som særlig kvælstoffølsom og B-værdisat. Engen er A målsat og beliggende i en afstand af ca. 305 m fra centrum af fordampningen. Beregninger viser, at ammoniakdepositionen på naturområdet er 3,0 kg N/ha. Besætningsændringen medfører et fald i depositionen på 0,6 kg N/ha. Se tabel 12.

Et overdrev (H815_OV_1) er registreret som middel til moderat N-følsom og er A værdisat. Overdrevet er beliggende i en afstand af ca. 381 m fra centrum af ammoniakfordampningen. Beregninger viser, at ammoniakdepositionen på området er 2,0 kg N/ha. Besætningsændringen medfører et fald i ammoniakdepositionen på 0,4 kg N/ha. Se tabel 12.

En mose (H814_MO_7) er registreret som meget N-følsom og er B værdisat. Mosen er beliggende ca. 780 m fra centrum for ammoniakfordampningen. Beregninger viser, at ammoniakdepositionen er 0,8 kg N/ha. Besætningsændringen medfører et fald på 0,1 kg N/ha. Se tabel 12.

En eng (H815_EN_8) er registreret som middel til moderat N-følsom og B værdisat. Engen er A målsat og er beliggende i en afstand af ca. 950 m fra centrum af ammoniakfordampningen.

Beregninger viser, at ammoniakdepositionen er ca. 0,2 kg N/ha. Besætningsændringen medfører ingen målbar ændring i depositionen. Se tabel 12.

En mose (H815_MO_3) er registreret som meget N-følsom og B værdisat. Mosen er A målsat og beliggende i en afstand af ca. 720 m fra centrum for fordampningen. Beregninger viser, at ammoniakdepositionen er ca. 0,2 kg N/ha. Besætningsændringen medfører ingen målbar ændring i depositionen. Se tabel 12.

En hede (H815_HE_1) er registreret som middel til moderat N-følsom og C værdisat. Mosen er beliggende i en afstand af ca. 940 m fra centrum af fordampningen. Beregninger viser, at ammoniakdepositionen på området er ca. 0,1 kg N/ha. Besætningsændringen medfører ingen målbar ændring i depositionen. Se tabel 12.

§ 3 lokalitet	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kgN/ha	Dep. før, kgN/ha	Dep. efter kgN/ha	Ændring, kgN/ha
H815_EN_7	Meget N-følsom	305	5-10	3,6	3,0	-0,6
H815_OV_1	Middel til moderat N-følsom	381	10-20	2,4	2,0	-0,4
H814_MO_7	Meget N-følsom	780	5-10	0,9	0,8	-0,1
H815_EN_8 Natura 2000	Middel til moderat N-følsom	950	10-20	0,2	0,2	0
H815_MO_3	Meget N-følsom	720	5-10	0,2	0,2	0
H815_HE_1	Middel til moderat N-følsom	940	10-20	0,1	0,1	0

Tabel 12. Beregning af ammoniakdeposition på særligt N-følsomme naturområder.

De beregninger der er foretaget af ammoniakdepositionen, er udregnet manuelt i SNS-regnearket, som ligger bag Husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne, som ses i tabel 12 herover, viser at der ikke vil komme nogen merbelastning på de tre områder, H815_EN_7, H814_MO_7 og H815_MO_3, som er særligt N-følsomme og at der ikke vil komme nogen merbelastning på de tre middel til moderat N-følsomme områder, H815_OV_1, H815_EN_8 og H815_HE_1. På baggrund af, at udvidelsen ikke vil medføre nogen merbelastning af disse områder vurderes det, at udvidelsen ikke vil påvirke nogle af de omkringliggende § 3 områder negativt.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til § 8 og § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" (Bek nr. 408 af 1. maj 2007) skal Varde Kommunes vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter, jf. bekendtgørelsens § 7 og § 11.

Ca. 900 meter øst for anlægget ligger en eng (H815_EN_8) i EF-habitatområde nr. 77 (Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde). Engen er B-værdisat og A-målsat i kommunens naturkvalitetsplan. Engen består hovedsagelig af natureng med dominans af lyse-siv, mose-bunke og kruset skræppe. Området indgår i Varde Å genopretningsprojektet med genslyngning af åen.

Et opslag i DMU's database "Prior" viser, at der ikke i engen er registreret nogen af de naturtyper, der indgår i habitatområdet udpegningsgrundlag. En N-depositionsregning viser, at der ikke sker en mertilførsel af kvælstof i det ansøgte projekt i forhold til nudriften

(0,0 kg N/ha/år – se tabel 12). På baggrund af disse forhold, har Varde Kommune ikke yderligere bemærkninger til sagen.

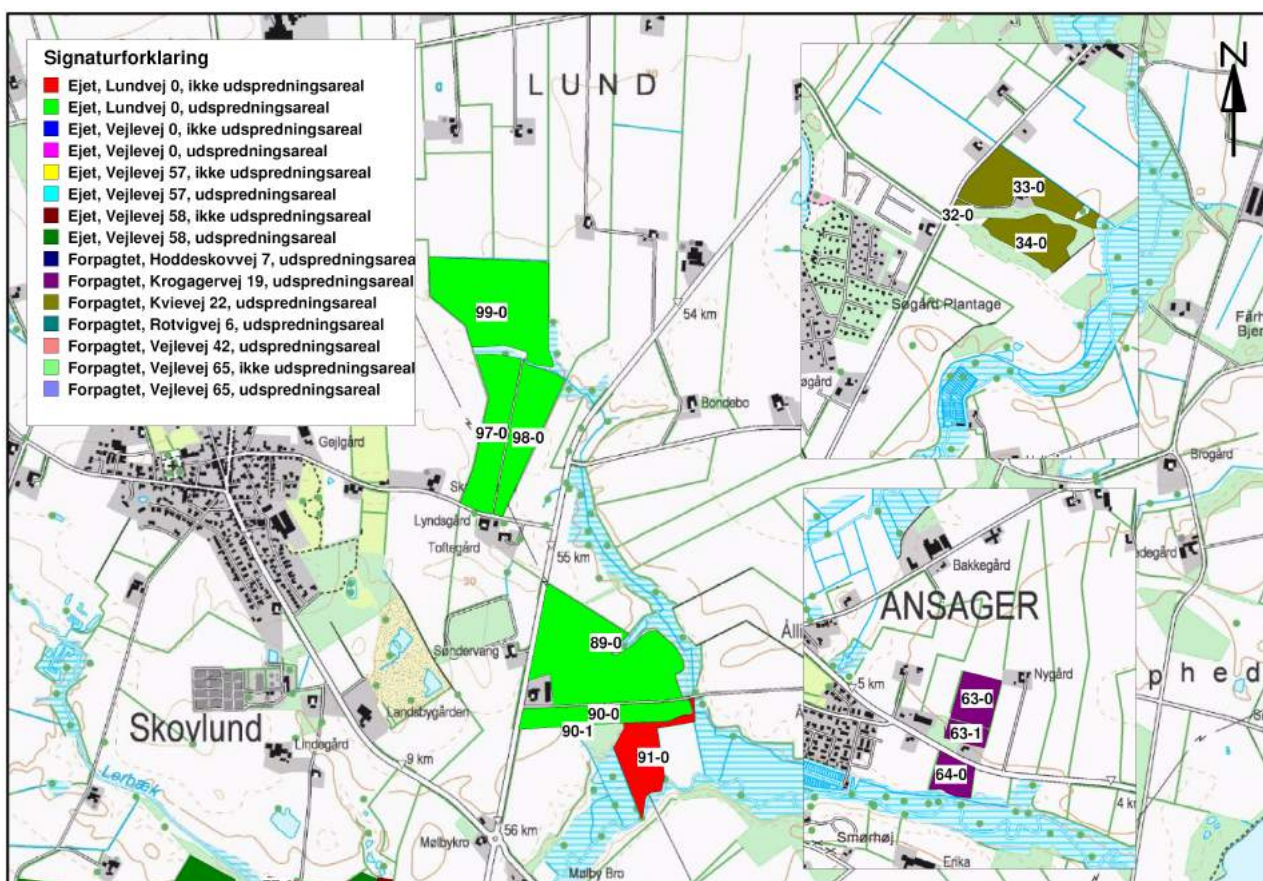
Husdyrbrugets udbringningsarealer

7.21 Harmoni og arealkrav

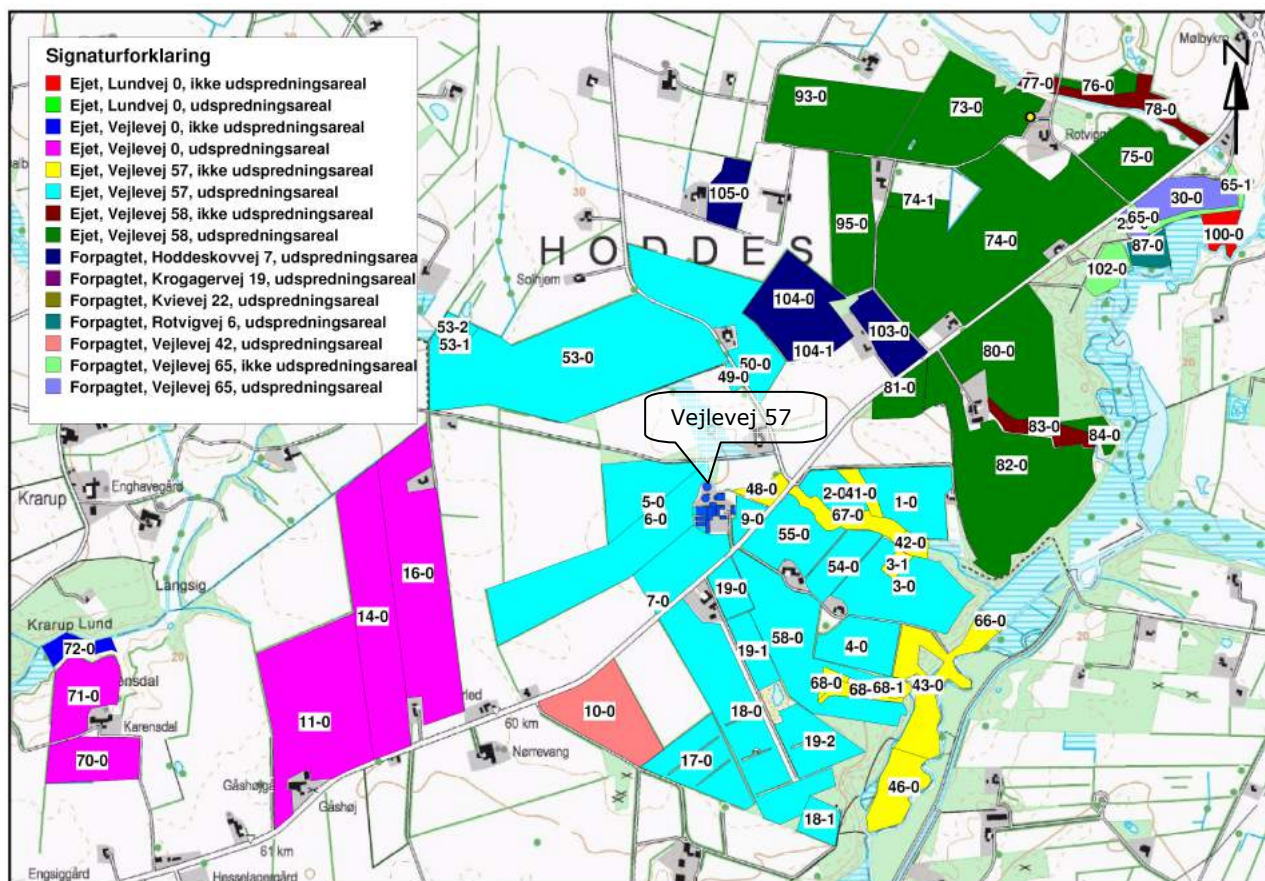
I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage, mv.) skal Vejlevej 57 råde over 306,50 ha udbringningsareal til 429,11 DE. I nærværende miljøgodkendelses arealdel indgår desuden modtaget slagtesvinegylle fra anden ejet ejendom på Vejlevej 58 svarende til 112,73 DE, og der ønskes mulighed for modtagelse af 11,49 DE svinegylle. De 11,49 DE er anført som modtaget svinegylle for at fylde udbringningsarealerne op til maksimalt dyretryk på 1,4 DE/ha.

Den totale mængde husdyrgødning til udbringning på udbringningsarealerne er derfor 553,33 DE. Ved udbringning af 1,4 DE/ha på ejede og forpagtede arealer kræves det, at der er 395,24 ha til rådighed. Ejendommen råder over 395,36 ha ejede og forpagtede arealer. Se figur 12-a, 12-b og tabel 13. Harmonikravet er således overholdt.

Plantedirektoratet er tilsynsmyndighed på harmoniforhold.

Figur 12-a: Oversigt over husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer.

Figur 12-b: Oversigt over husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer.

	Ha	Afsat gødningsmængde DE
Vejlevej 57, eget	138,74	194,09
Vejlevej 58, eget	107,34	150,28
Vejlevej 0, eget	62,32	87,24
Lundvej 0, eget	41,88	58,63
Hoddeskovvej 7, forpagtet	15,39	21,54
Krogagervej 19, forpagtet	5,25	7,35
Kvievej 22, forpagtet	9,73	13,62
Rotvigvej 6, forpagtet	1,44	2,01
Vejlevej 42, forpagtet	7,93	11,10
Vejlevej 65, forpagtet	5,34	7,47
I alt	395,36	553,33

Tabel 13: Oversigt over afsætningen af husdyrgødning.

Adresse	Status	Matr. areal ha	Udbr. areal ha	Ikke udbr. areal, ha	Naturområde o. lign. ha	Øvrigt ha
Vejlevej 57, 6823 Ansager	Ejet	170,47	138,74	19,00	9,00	3,73
Vejlevej 58, 6823 Ansager	Ejet	119,20	107,34	5,90	4,00	1,96
Vejlevej 0, 6823 Ansager (5730112678)	Ejet	65,99	62,32	1,41	1,00	1,26
Lundvej 0, 6823 Ansager (5730000432)	Ejet	50,17	41,88	5,66	2,00	0,63

Hoddeskovvej 7, 6823 Ansager	Forpagtet	-	15,39	-	-	-
Kroagervej 19, 6823 Ansager	Forpagtet	-	5,25	-	-	-
Kvievej 22, 6823 Ansager	Forpagtet	-	9,73	-	-	-
Rotvigvej 6, 6823 Ansager	Forpagtet	-	1,44	-	-	-
Vejlevej 42, 6823 Ansager	Forpagtet	-	7,93	-	-	-
Vejlevej 65, 6823 Ansager	Forpagtet	-	5,34	2,21	-	-
I alt			395,36	34,18	16,00	7,58

Tabel 14. Oversigt over arealfordeling.

Af ovenstående tabel 14 fremgår, at der er 395,36 ha udbringningsareal til rådighed, og der er angivet 34,18 ha, som benyttes landbrugsmæssigt, men de indgår ikke i udbringningsarealet. Disse 34,18 ha er udlagt i græs, og anvendes høslæt og til afgræsning med heste.

Derudover er der ca. 16 ha naturområder. Hovedparten af disse områder er skovlignende områder beliggende i nærheden af Varde Å. De resterende 7,58 ha er arealer, som anvendes til bygninger, gårdsplads, have, markveje, læhegn mv.

7.22 Kg N og P tilført udspretningsarealet

I tabel 15 er vist den producerede mængde N og P samt DE i nudrift og i ansøgt drift på Vejlevej 57.

Husdyrgødning	Kg N		Kg P		DE	
	Nudrift	Planlagt	Nudrift	Planlagt	Nudrift	Planlagt
Svinegylle	32.851,80	46.987,21	6.953,60	8.796,33	311,35	420,85
Dybstrøelse	683,49	808,41	144,88	178,63	6,96	8,26
I alt	33.535,29	47.795,62	7.098,48	8.974,96	318,31	429,11

Tabel 15. Produceret mængde N og P samt DE i nudrift og i planlagt drift på Vejlevej 57.

I nedenstående tabel 16 er vist hvor mange kg N og P samt DE, der udbringes på udbringningsarealet.

Husdyrgødning	Kg N		Kg P		DE	
	Nudrift	Planlagt	Nudrift	Planlagt	Nudrift	Planlagt
Svinegylle, Vejlevej 57	32.851,80	46.987,21	6.953,60	8.796,33	311,35	420,85
Dybstrøelse, Vejlevej 57	683,49	808,41	144,88	178,63	6,96	8,26
Svinegylle, Vejlevej 58	12.063,89	12.063,89	2.173,17	2.173,17	112,73	112,73
Svinegylle, Mulig fremtid	0	1.282,50	0	244,30	0	11,49
I alt	45.599,17	61.142,01	9.271,64	11.392,43	431,04	553,33

Tabel 16. Oversigt over tilført N og P samt DE til udbringningsarealet.

På de ejede og forpagtede arealer bliver dyretrykket 1,4 DE/ha, hvilket svarer til maksimal dyretryk i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsens harmoniregler, og der stilles derfor ikke vilkår til dyretryk.

Der stilles vilkår om dokumentation for udbragt husdyrgødning for de seneste 5 år f.eks. i form af kopier af de indberettede Gødnings- og Husdyrindberetninger.

7.23 Nitrat til overfladevand - vandløb, søer og kystvande

Afvandingsopland

Husdyrbrugets udbringningsarealer afvander via mindre vandløb til Varde Å og Vadehavet, der er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 77: Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde, EF-habitatområde nr. 78: Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 49: Engarealer ved Ho Bugt, EF-fuglebeskyttelsesområde nr 57: Vadehavet samt Ramsarområde nr. 27: Vadehavet.

En række af de naturtyper, der udgør udpegningsgrundlaget for habitatområderne, er i større eller mindre grad følsomme over for en øget næringsstofbelastning af vandmiljøet. Det gælder sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, flodmundinger, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, samt vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand. Også en række fiskearter kan blive påvirket negativt, hvis levestederne forringes på grund af øget næringsstofbelastning, f.eks. Havlampret, Stavsild og Snæbel. Desuden kan en række fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområderne, blive påvirket negativt. Det gælder blandt andet ynglefuglene Klyde, Splitterne, Havterne og Fjordterne, samt trækgæsterne Knopsvane, Knortegås, Gravand, Pibeand, Krikand, Spidsand, Hvinand, Stor skallesluger, Edderfugl, Blishøne, Strandskade, Lille kobbersneppe, Islandsk ryle og Almindelig ryle, der alle er afhængige af fødesøgning på søterritoriet. Ramsarområder er vådområder med så mange vandfugle, at de har international betydning og skal beskyttes. Alle danske Ramsarområder indgår som dele af EF-fuglebeskyttelsesområder, således også Vadehavet.

Udvaskning

Samtlige bedriftens ejede og forpagtede udbringningsarealer på 395,36 ha er placeret indenfor oplande, der er klassificeret som nitratklasse 2, for hvilke der er krav om en skærpelse af de generelle regler vedrørende den maksimale mængde husdyrgødning, der må udbringes pr. ha.

Arealerne er klassificeret som nitratklasse 2 fordi de ligger i opland til meget sårbart Natura 2000 område, og har et N-reduktionspotentiale på 51-75 %.

For arealer der er beliggende i nitratklasse 2 gælder, at de som udgangspunkt kun må tilføres husdyrgødning svarende til 65 % af det generelle harmonitryk. Derfor angiver ansøgningen en samlet reduktionsprocent på 65 % for alle bedriftens udbringningsarealer. Det betyder, at der uden virkemidler maksimalt må tilføres husdyrgødning svarende til 0,91 DE/ha. Beregninger i Farm-N i ansøgningssystemet viser, at det svarer til en maksimal udvaskning på 86 kg N/ha/år.

Den samlede mængde kvælstof indeholdt i den udbragte husdyrgødning på husdyrbrugets udbringningsarealer vil ifølge ansøgningen stige fra 45.599 kg N/år før ændringen til 61.142 kg N/år efter ændringen. Det svarer til en samlet stigning på 15.543 kg N.

Det angivne sædskifte er S4, hvilket er identisk med referencesædskiftet. Der stilles derfor ingen krav til sædskifte.

Ansøger ønsker at udbringe husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha. For at kunne dette, uden at overskride den maksimale udvaskning, ønsker ansøger at benytte sig af virkemidlet med at etablere flere efterafgrøder. Ved at etablere 7,1 % efterafgrøder udover det lovpligtige krav, viser udregninger i Farm-N at udvaskningen ved udbringning af 1,4 DE/ha bliver på 85,8 kg N/ha/år, hvilket er under den beregnede maksimale tilladte udvaskning.

Lovgivningens generelle beskyttelsesniveau er derfor opfyldt, og der stilles vilkår til etablering af 7,1 % ekstra efterafgrøder ud over det almindelig lovpligtige krav til efterafgrøder.

Ifølge basisanalysen for området i forbindelse med vandplanlægningen i henhold til miljømålsloven er Natur 2000-området overbelastet med kvælstof, og kvælstofbelastning anses for at være en trussel imod at opnå gunstig bevaringsstatus.

Det følger af husdyrgodkendelsesloven, at kommunalbestyrelsen ikke kan tillade eller godkende husdyrbrug, hvis det ansøgte vurderes at medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv eller i kumulation med andre projekter og planer.

Miljøstyrelsen har i den elektroniske vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug fastlagt følgende afskæringskriterium for skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevande: Et projekt for husdyrbrug kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, hvis følgende punkter alle er opfyldt:

Kumulation:

Punkt 1: Dyretrykket i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen, således, at en eventuelt øget nitratudvaskning fra andre kilder end husdyrproduktionen kan medføre et skærpet krav i godkendelse, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Projekt i sig selv:

Punkt 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Punkt 2B: Nitratudvaskning fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret vandområde.

I det følgende gennemgås de forskellige punkter:

Punkt 1:

Ifølge Miljøstyrelsens offentliggjorte tal, har husdyrtrykket siden 2007 udviklet sig som følger i oplandet til Grådyb i Vadehavet:

2007	135.260 DE
2008	137.107 DE
2009	137.741 DE
2010	139.866 DE

Ovennævnte tal viser at husdyrtrykket i perioden 2007-2010 er steget svagt med 4.606 DE, svarende til 3,4 %. Dette står i modsætning til at udviklingen på landsplan for samme periode viser et samlet fald på 2,3 % i henhold til Miljøstyrelsens notat af 14. marts 2011.

Miljøstyrelsen vurderer i henhold til "supplement til den digitale vejledning af 28. februar 2011" at usikkerheden i de offentliggjorte tal for udviklingen i dyretrykket er på 5-10 %, og at en stigning i størrelsesordenen under 5 % ikke vil være problematisk i forhold til Habitatdirektivet. Dette skyldes at en så lille forøgelse i mængden af dyreenheder, og dermed husdyrgødning til markerne ikke vil give en merbelastning i vandområdet på over 1 % i den periode, hvor dette øgede dyretryk er til stede.

Varde Kommune ser derfor bort fra dyretrykstallet grundet udviklingen er under en 5 % stigning sammenlignet med 2007.

Varde Kommune vurderer at der ikke er andre kilder end husdyrproduktionen, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007.

I basisanalysen (2004) for Vanddistrikt 55 del 1 står følgende:

Grådyb og Knude Dyb tidevandsområde tilføres ferskvand indeholdende store mængder næringssalte fra 4 store vandløb, Varde Å, Sneum Å, Konge Å, Ribe Å samt nogle mindre vandløb. For kvælstofs vedkommende stammede i 2003 79% fra det åbne land, 6% fra dambrug, 9% fra atmosfæren, 5 % fra spildevandsanlæg og mindre end 1 % fra industri.

I basisanalysen for Vand- og Naturplanerne for Vadehavet står følgende:

Næringssaltkoncentrationerne i Vadehavet er dels påvirket af den tidevandsbetingede udveksling fra Vesterhavet og dels fra baglandets ferskvandstilstrømning gennem vandløb og åer. Især i den indre del af Vadehavet udgør tilstrømningen fra baglandet et væsentligt bidrag til næringsstofbelastningen.

Tilførslen af kvælstof fra det danske opland til Vadehavet er domineret af bidrag fra diffuse kilder (Jordbrug, naturbidrag og spredt bebyggelse). Heraf udgør udvaskningen fra landbruget langt den største andel. Bidrag fra punktkilder som f.eks. rensesanlæg og dambrug udgør en langt mindre del. Når det drejer sig om påvirkning med fosfor, er der mindre forskel på bidraget fra landbruget og punktkilder.

Siden begyndelsen af 1980'erne er kvælstof- og fosforafstrømningen reduceret. For kvælstof skyldes dette en forbedret spildevandsrensning og et fald i udledningen fra landbrugsarealer som følge af vandmiljøindsatsen. For fosfor skyldes faldet, at spildevandet i dag renses langt bedre end tidligere.

I perioden frem til 2015 forventes indsatsen i landbruget ifølge Vandmiljøplan III at bidrage til en yderligere reduktion i kvælstof- og fosforudledningen til vandområderne i oplandet.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil medføre væsentlige virkninger på miljøet som følge af nitratudvaskning til overfladevande.

Punkt 2A og 2B

Ifølge Miljøstyrelsens digitale vejledning er det kritiske niveau for, hvornår der kan være tale om en skadevirkning, når nitratudvaskningen som følge af en husdyrproduktion udgør 5 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde, dog således, at der indtræder en skadevirkning, når nitratudvaskningen som følge af en husdyrproduktion udgør 1 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde, hvis udvaskningen sker til et lukket bassin og/eller til et meget lidt eutrofieret vandområde.

Udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde, som Grådyb i Vadehavet udgør en del af, er blandt andet "1130 Flodmundinger", "1150 Kystlaguner og strandsøer" og "1160 Større lavvandede bugter og vige", og området kan derfor betragtes som et lukket bassin, hvorfor bidraget fra dette ansøgte projekt derfor maksimalt må udgøre 1 % af den samlede nitratudvaskning til området.

Nedenstående beregninger udarbejdes i henhold til Miljøstyrelsens vejledning:

Grådyb i Vadehavet

Opland til delområdet Grådyb i Vadehavet ifølge "jordbundsanalyser"	182.040 ha
Dyrket areal i oplandet til Grådyb i Vadehavet	122.000 ha
Øvrigt areal	60.040 ha
Reduktionspotentiale	51-75 % (middel 63 %)
Standardudvaskning fra rodzonen (sandjord)	78 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrkede arealer i oplandet (78 x 0,37 x 122.000)	3.520.920 kg N/år
Udvaskning fra øvrige opland, naturbidraget (10 x 0,37 x 60.040)	222.148 kg N/år
Udvaskning i alt fra opland	3.743.068 kg N/år

(Det dyrkede areal er anslået, bl.a. ud fra arealet på EU-markblokkene i oplandet)

Det ansøgte

Reduktionspotentiale	63 %
Areal til udbringning	395,36 ha
N-udvaskning i ansøgt drift med husdyrgødning	85,8 kg N/ha/år
N-udvaskning uden husdyrgødning (beregnet i Farm-N)	78,9 kg N/ha/år
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødningsdelen (beregnet i Farm-N)	6,9 kg N/ha/år
Samlede udvaskning fra rodzonen, hele projektet (394,36 x 85,8 x 0,37)	12519,35 kg N/år
Samlede påvirkning af Natura 2000 området, husdyrgødning (394,36 x 6,9 x 0,37)	1006,8 kg N/år
Ansøgt N-bidrag fra hele projektet af det samlede N-bidrag	0,33 %
Ansøgt N-bidrag fra husdyrgødningsdelen af det samlede N-bidrag	0,027 %

Ifølge beregningerne vil bidraget fra husdyrgødningsdelen af det ansøgte udgøre 0,027 % af den samlede udvaskning til Grådyb i Vadehavet.

I henhold til ovenstående vurderer Varde Kommune at udvidelsen af husdyrholdet ikke vil medføre målbare ændringer i næringsstofkoncentrationen i Grådyb i Vadehavet, og at projektet hverken isoleret set, eller i kumulation med andre projekter vil påvirke de internationale naturbeskyttelsesområder ved Vadehavet væsentligt.

7.24 Nitrat til grundvand

Ingen af ejendommens udbringningsarealer er placeret inden for områder, der i de af miljøministeren vedtagne retningslinier i Kommuneplan 2010-2022 er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde. Derfor er der ingen krav til udvaskning af nitrat til grundvandet fra udbringningsarealet.

7.25 Fosfor

Alle husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende oplande til Natura 2000 vandområder der er overbelastet med fosfor.

Af ejendommens udbringningsarealer er 30,54 ha beliggende i lavbundsområde, heraf 0,51 ha i okkerklasse 1. Lavbundsarealer klassificeret som okkerklasse 1 har et højt jernindhold, hvilket medfører at fosfor bindes hårdere i jorden, og dermed ikke så let udvaskes. Disse arealer kategoriseres derfor som fosforklasse 0.

Der er 30,03 ha lavbundsarealer beliggende udenfor okkerklasse 1. Alle marker med lavbundsområder udenfor okkerklasse 1 er i ansøgningen angivet som drænedede. De pågældende arealer er i ansøgningen angivet enten som JB 1 eller JB 3, som er grovsandet jord eller grov lerblandet sandjord.

Dermed bliver 30,03 ha klassificeret som fosforklasse II, hvor fosforoverskuddet ikke må øges i ansøgt drift.

De resterende 365,33 ha klassificeres som fosforklasse 0, hvor der ikke skal stilles krav til fosfortildelingen ud over de generelle harmoniregler.

Fosfortildelingen til arealerne stiger som følge af denne miljøgodkendelse fra i alt 9.271,64 kg P svarende til 23,5 kg P/ha til i alt 11.392,43 kg P, svarende til 28,8 kg P/ha. Det svarer til en stigning på i alt 2.120,8 kg P svarende til 5,3 kg P/ha.

Sædskiftet er angivet som S4, hvilket er identisk med referencesædskiftet. S4 sædskifte bortfører 21,1 kg P/ha. Der bliver således i ansøgt drift tale om et P-overskud på 7,7 kg P/ha.

Ansøgningsprogrammet udregner på den baggrund, at der maksimalt må tildeles udspretningsarealerne 11.918 kg P. Der tilføres 11.392 kg P. Dette er 526 kg P mindre end tilladt.

Det generelle beskyttelsesniveau for fosfor er derfor overholdt.

Ingen af bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader. Varde Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de generelle bræmme krav ikke er fare for overfladeafstrømning til vandløb.

I henhold til oplysninger fra Miljøcenter Ribe er den samlede årlige fosfortilførsel til Vadehavet fra kilder i det tidligere Ribe Amt og fra landområder i det tidligere Vejle og Sønderjyllands amter på 250 tons. Tallene er et gennemsnit over tilførslen fra år 2001 til og med år 2005.

Udvidelsen af bedriften medfører at fosforoverskuddet på bedriften stiger fra 2,4 kg P/ha til 7,7 kg P/ha. Dvs. at det totale fosforoverskud på bedriften stiger fra 949 kg P til 3.044 kg P. En stigning på 2.095 kg P.

Der findes ingen beregningsværktøjer, som kan beregne hvor stor en del af det overskydende fosfor, som vil blive udvasket.

Ingen af bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader, hvorfor Varde Kommune vurderer, at der ikke er fare for overfladeafstrømning ved overholdelse af de generelle bræmme krav.

Varde Kommune vurderer at udvidelsen af husdyrholdet ikke vil påvirke de internationale naturbeskyttelsesområder væsentlig da:

- Forforudledningen til Vadehavet forventes i henhold til basisanalyserne for vand- og naturplanerne for Vadehavet at falde frem mod 2015.
- Fosforudledningen siden 1980 er reduceret i henhold til basisanalyserne for vand- og naturplanerne for Vadehavet.
- Da udvidelsen øger fosforoverskuddet med 5,3 kg P/ha.
- Dyreenhedsdefinitionen af kvæg og mink er ændret.
- Da husdyrbestanden og dyretrykket i oplandet til Vadehavet ikke forventes at stige væsentlig.

7.26 Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Anlægget

I henhold til § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde

eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelige udbredt i Varde Kommune. Spidssnudet frø forventes at forekomme i forbindelse med naturområder i Varde Kommune, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudet frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 10 km sydvest for ejendommen. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Udspretningsarealer

Spidssnudet frø er almindeligt forekommende i Varde Kommune. Der er ingen § 3 beskyttede søer i tilknytning til ejendommens udspretningsarealer. Varde Kommune vurderer, at frøens levesteder bliver derfor ikke negativt påvirket af udbringningen af husdyrgødning på ejendommens arealerne.

7.27 Udbringningsarealer – Øvrige forhold

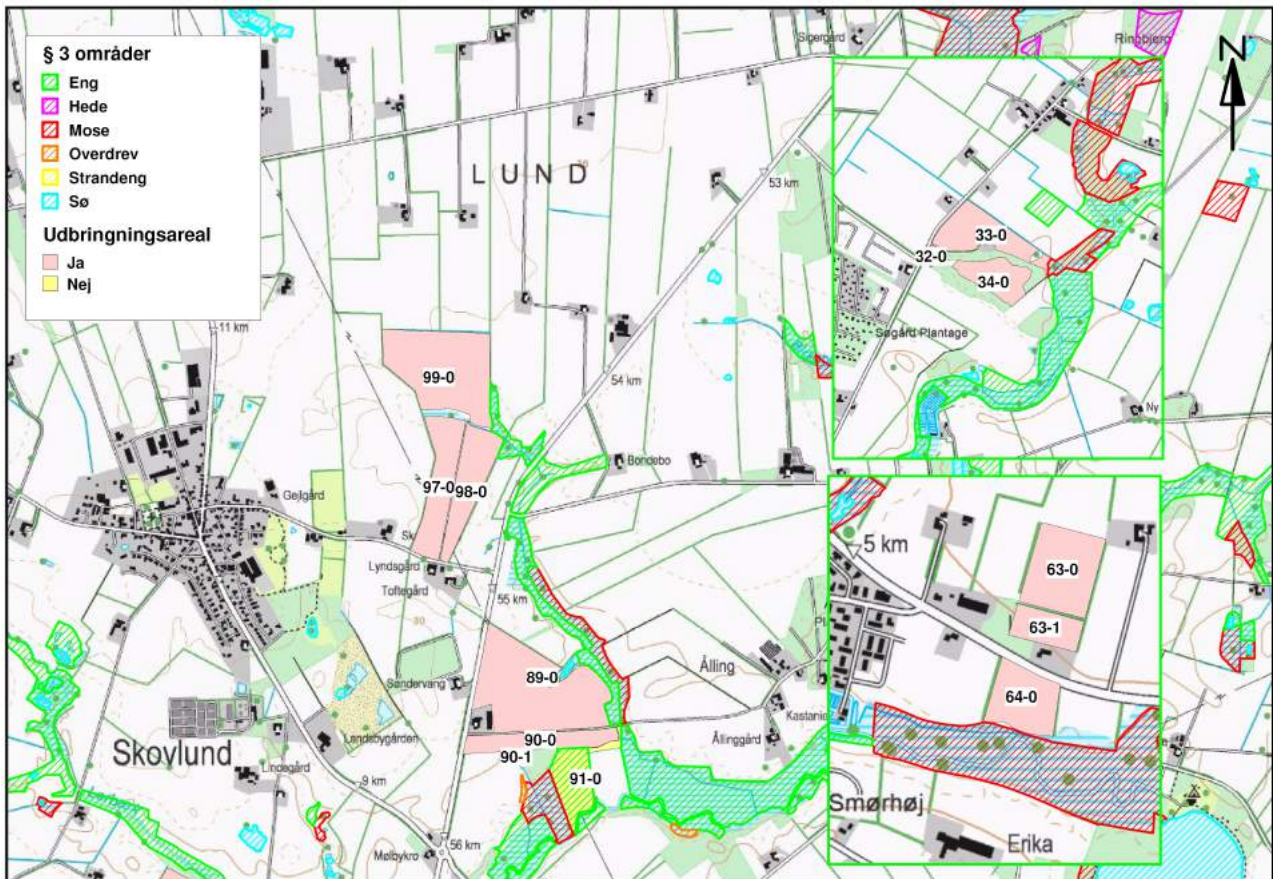
§ 3 områder

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er beskyttet i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3. Følgende udbringningsarealer grænser op til arealer beskyttet i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3 jf. figur 13-a og 13-b.

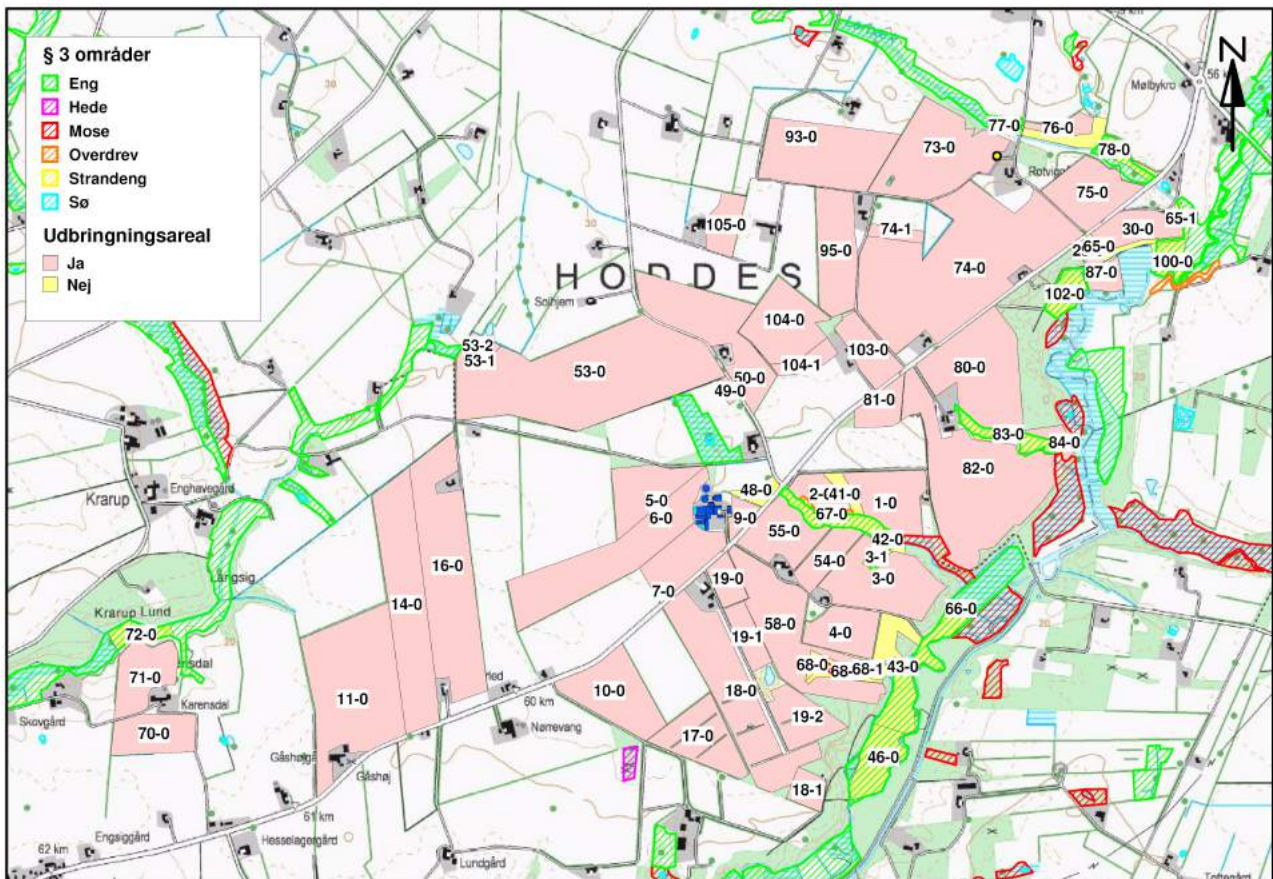
Markerne 33-0, 87-0, 90-0, 98-0 og 99-0 grænser op til naturområder, hvor kvælstoffølsomheden enten ikke er oplyst, eller områderne er registreret som ikke kvælstoffølsomme.

Markerne: 1-0, 2-0, 3-0, 30-0, 54-0, 55-0, 64-0, 80-0, 82-0, 84-0 og 89-0 grænser op til naturområder, som er A eller B værdisatte og enten middel eller meget kvælstoffølsomme.

Ingen af bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Figur 13-a. Bedriftens arealer i fht. naturbeskyttede arealer.

Figur 13-b. Bedriftens arealer i fht. naturbeskyttede arealer.

En lang række udbringningsarealer grænser op til § 3 beskyttede områder. Flere af disse er kulturrenge, der ikke er kvælstoffølsomme. Desuden er der flere moser, som består af pilekrat eller rørsump og disse er heller ikke kvælstoffølsomme.

Følgende udbringningsarealer grænser op til kvælstoffølsomme § 3 lokaliteter, der indeholder sårbare planter:

Mark 89-0 grænser op til eng H834_EN_4, der er B-værdisat og B-målsat i kommunens naturkvalitetsplan. Eng består af den kvælstoffølsomme naturtype overgangsfattigkær og der er registreret sårbare arter som smalbladet kæruld, tormentil, bukkeblad, næb-star, grå-star, kragefod, eng-viol og tørvemosser.

Mark 2-0 grænser op til overdrev H815_OV_15, der er A-værdisat og A-målsat. På overdrevet er der registreret en større bestand af den fredede orkidé, plettet gøgeurt. Der er desuden registreret karakteristiske og sårbare arter som engelsk visse, lav skorsoner, djævelsbid, hirse-star og tormentil. Overdrevet var tegnet forkert ind på kort, men er nu tilrettet.

Mark 1-0, 54-0 og 55-0 grænser op til eng H815_EN_7, der er B-værdisat og A-målsat. Engen består af overgangsfattigkær og der er registreret arter som smalbladet kæruld, kragefod, næb-star, almindelig star, eng-viol, bukkeblad, trævlekrone, eng-nellikerod m.fl.

Mark 80-0 og 84-0 grænser op til eng H814_EN_1, der er B-værdisat og A-målsat. Der findes områder med overgangsfattigkær med bl.a. en mindre bestand af plettet gøgeurt. Desuden hedelyng, tormentil, kragefod, eng-viol m.fl.

Mark 30-0 grænser op til H824_EN_5, som er B-værdisat og A-målsat. Den del af engen der ligger tættest på marken består af overgangsfattigkær med kragefod, almindelig star, kærpadderok, trævlekrone, eng-nellikerod m.fl.

Varde Kommune vurderer, at der ikke i nogen tilfælde er tale om et stærkt skrånede terræn fra udbringningsarealerne til naturområderne og at der dermed ikke er risiko for en direkte afstrømning af næringsstoffer til naturområderne.

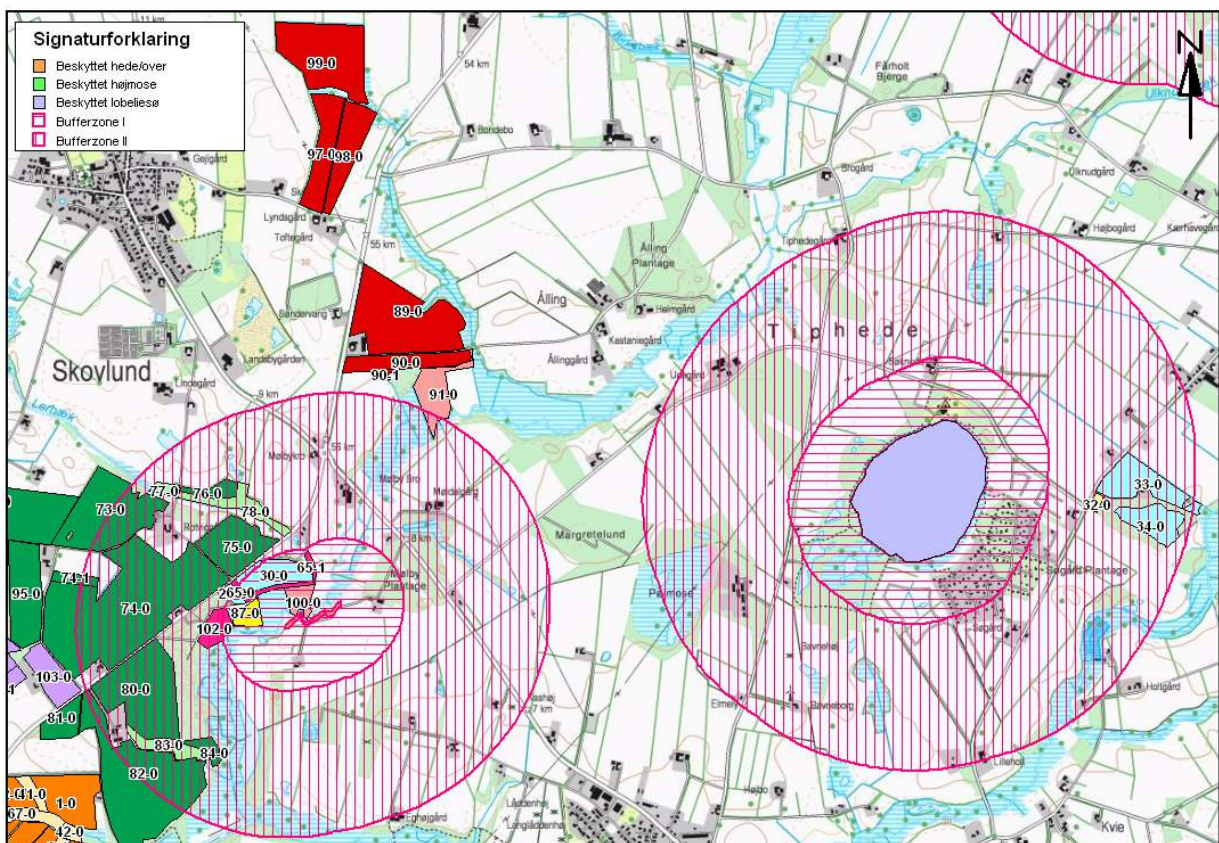
For at undgå en luftbåren kvælstoftilførsel fra udbringningsarealerne, stilles der vilkår om 10 meter gødningsfrie bræmmer ind mod naturområderne på de ovennævnte udbringningsarealer, hvis der udspreddes dybstrøelse. Der stilles endvidere vilkår om en 10 meter gødningsfri bræmme ved udspreddning af handelsgødning for at undgå en direkte tilførsel af gødningskorn til naturområderne.

§ 7 områder

En del af udbringningsarealerne er beliggende indenfor bufferzone til særlig beskyttet § 7 natur. Der er ingen udbringningsarealer, der grænser direkte op til § 7 natur.

Der er krav om nedfældning af flydende husdyrgødning på de arealer, som ligger indenfor 1.000 m fra et § 7 område, såfremt udbringningen sker på sort jord eller græsmarker. På figur 14 ses på hvilke af ejendommens marker, der er krav om nedfældning.

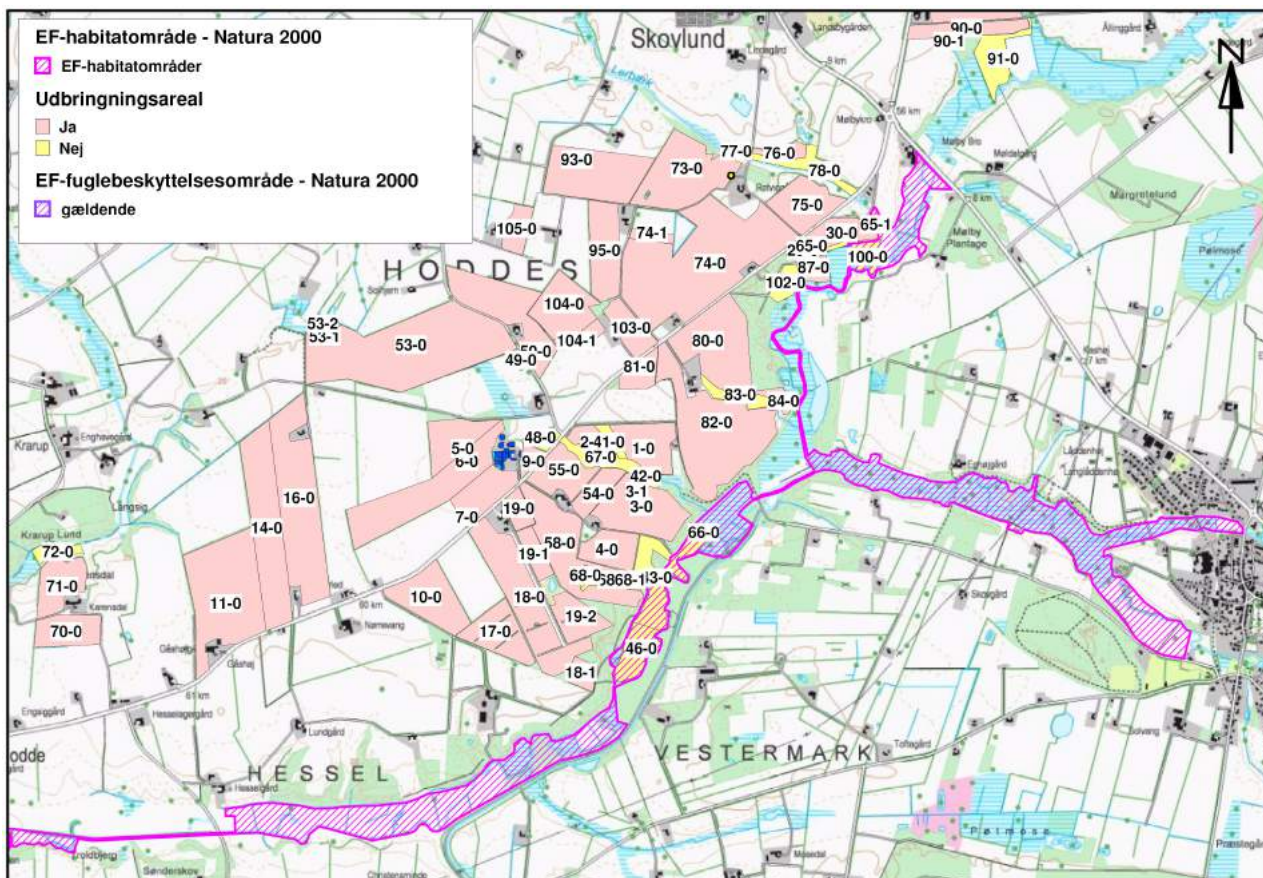
Fra 1. januar 2011 gælder kravet jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen om nedfældning på alle arealer med sort jord eller græsmarker uanset beliggenhed. Nedfældning i sort jord og i græsmarker kan erstattes af udbringning af forsuret gylle med slæbeslanger.

Figur 14. Udsprejningsarealer indenfor bufferzone.

De ovennævnte generelle krav i Husdyrgødningsbekendtgørelsen til udbringning af husdyrgødning gør, at Varde Kommune vurderer, at udbringningen af husdyrgødning ikke vil påvirke § 7 området negativt. Blandt andet fordi, at der anvendes teknikker, hvor flydende husdyrgødning enten udbringes som forsuret gylle med slæbeslanger eller ved nedfældning i sort jord og græsmarker, og derfor bliver fordampningen af ammoniak som følge af udbringningen væsentligt reduceret. Varde Kommune vurderer at projektet ikke vil påvirke § 7 området negativt.

Natura 2000 områder

Figur 15. Bedriftens arealer i fht. Natura 200 områder.

Der er ingen udbringningsarealer beliggende i Natura 2000 område jf. figur 15.

Mark 30-0 grænser op til en eng (H824_EN_5), som ligger indenfor EF-habitatområde.

Engen er B-værdisat og A-målsat, bestående af overgangsfattigkær med kragefod, almindelig star, kær-padderok, trævlekrone, eng-nellikerod m.fl.

Varde Kommune vurderer, at der ikke er tale om et stærkt skrånede terræn fra udbringningsarealerne til naturområdet og at der dermed ikke er risiko for en direkte afstrømning af næringsstoffer til naturområderne. Der er tidligere stillet vilkår om 10 meter gødningsfrie bræmmer ind mod naturområderne, hvis der udspreddes dybstrøelse. Det er for at undgå en luftbåren kvælstoftilførsel fra udbringningsarealerne. For at undgå en direkte tilførsel af gødningskorn til naturområderne stilles endvidere vilkår om en 10 meter gødningsfri bræmme ved udspreddning af handelsgødning.

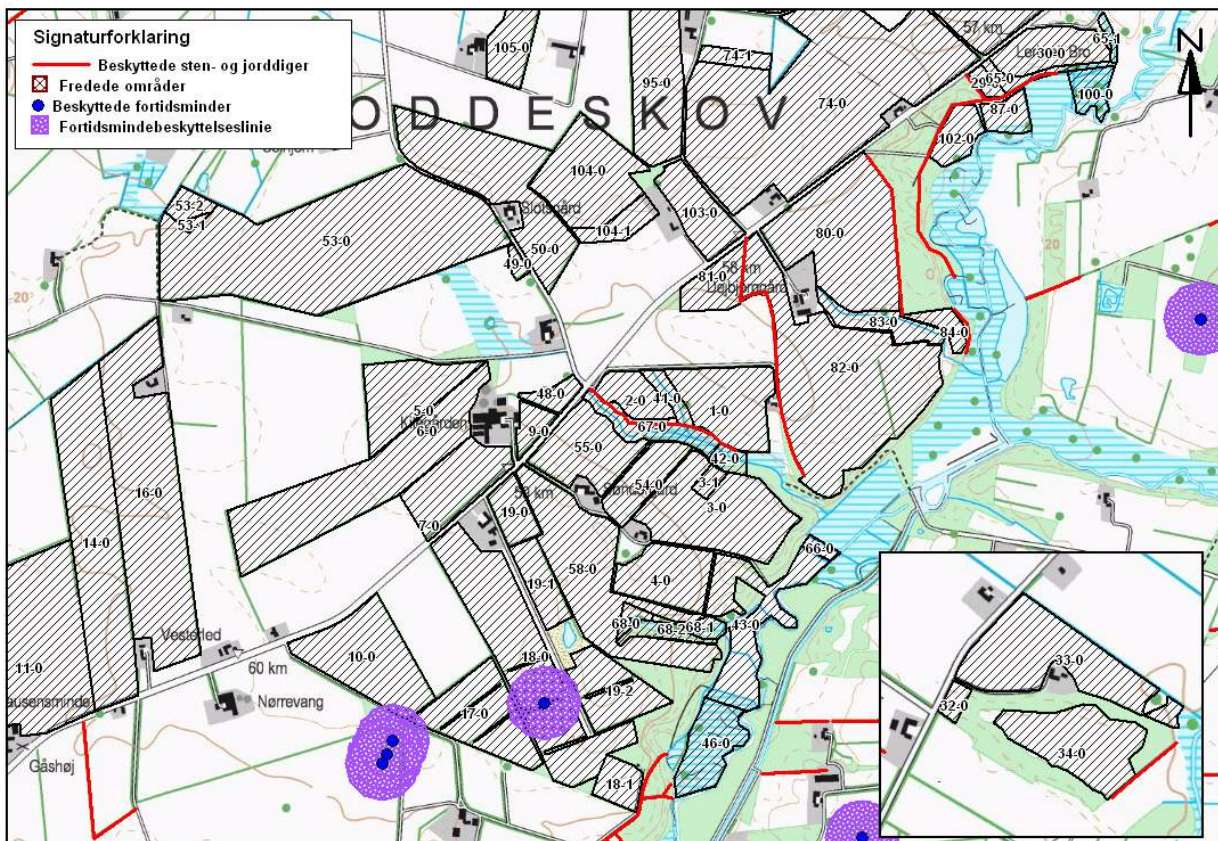
Fredede områder

Udbringningsarealet ligger ikke indenfor fredede områder jf. figur 16.

Fortidsminder og diger

Der er beskyttede diger langs markerne 1-0, 2-0, 29-0, 34-0, 41-0, 42-0, 65-0, 67-0, 80-0, 81-0, 82-0, 83-0, 84-0, 87-0 og 102-0 jf. figur 16.

Der er fortidsmindebeskyttelseslinje indenfor markerne 10-0, 17-0, 18-0 og 19-2.

Figur 16. Beskyttede sten- og jorddiger samt fortidsminder indenfor udsprengningsarealet.

På fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Kulturarvstyrelsen har ansvaret for bevaringen af de fredede fortidsminder. Styrelsen fører i samarbejde med museerne tilsyn med fortidsminderne.

Sten- og jorddiger er beskyttet af museumslovens § 29, hvoraf bl.a. fremgår, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende. Kulturarvstyrelsen har ansvaret for bevaringen af sten- og jorddige samt tilsyn.

7.28 Vurdering af 3. mandsarealer

Der indgår ikke tredjemandsarealer (gylleaftalearealer) i ansøgningen.

8 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet "bedst tilgængelig teknologi" menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Ved Varde Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens "BAT-blade oversigt"¹, vejledningen fra Skov- og Naturstyrelsen "Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug", bilag 3 (teknologilisten)² samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument)³. Vurderingerne for anvendelse af BAT i forhold til §§ 11 og 12 miljøgodkendelser, skal ske i forhold til følgende:

- Management
- Fodringsstrategier
- Staldsystemer
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning

I de følgende afsnit følger ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-standard for projektet.

8.1 BAT - Management

Ansøgers beskrivelse:

I henhold til BREF dokumentet er det BAT, at træne og uddanne medarbejdere; registrere vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsdannelse, samt anvendelsen af husdyrgødning og handelsgødning; udarbejde gødningsplaner; samt have en nød fremgangsmåde ved uheld. Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressource forbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejdsgange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.

¹ Miljøstyrelsens "BAT-blade oversigt" kan ses på http://www.mst.dk/Landbrug/BAT-blade_oversigt.htm

² Vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen kan ses på <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/DE149C78-68E4-4319-BA62-849C62D14774/32976/Vejledningomtilladelseogmilj%C3%B8godkendelsemvafhusdyr.pdf>

³ BREF-dokumentet kan ses på <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/26ACA4B3-026B-4761-95D7-963A23BF54BD/0/Intensivfjerkrægogsvineproduktionresume.pdf>

- Bedriften er leverandør til Danish Crown og efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"- produktstandarden. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarerikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bla:

- At hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Forslag til BAT for svin og fjerkræ ifølge BREF-dokumentet er:

- Uddannelse af medarbejdere.
- Journal over forbruget af vand, energi, foder, spild samt spredning af gødning på markerne.
- Nødfremgangsmåde til at håndterer uheld.
- Reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikrer driften og renholdelse af bygninger og udstyr.
- Planlægning af logistik såsom levering af materiale og fjernelse af produkter og spild.
- Planlægge korrekt gødskning af markerne.

I projektet lægges bl.a. vægt på uddannelse og information af medarbejdere og registrering af ressourceforbruget. Derudover lægges vægt på, at anvendelse af hjælpestoffer sker under hensyntagen til miljø og sundhed samt at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab af næringsstoffer til det omgivende miljø

Varde Kommune vurderer, at ansøgers tiltag på punktet management lever op til det niveau, som Varde Kommune fastsætter som BAT-standard for projektet blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og ansøger lever dermed op til lovgivningens krav om BAT på punktet management.

8.2 BAT – Foder

Ansøgers tiltag:

Anlæggets beregnede emissionsniveau for fosfor.

Af nedenstående tabel 17 fremgår beregnet fosfor emissionsniveau (BAT-niveau). Emissionsniveauet er fremkommet på baggrund af Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelig ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik" for husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin 30 – 102 kg, smågrise 7 – 30 kg og søer med produktion af smågrise til 7 kg (gyllebaserede staldsystemer).

Svin	DE	Emissionsgrænseværdi	Samlet
		Kg P pr. DE	Kg p
Søer	104,65	23	2.407
Smågrise	62,31	27,8	1.732
Slagtesvin	255,19	18,5	4.721
Sum for anlægget	420,85*		8.860

Tabel 17. Anlæggets beregnede emissionsniveau for fosfor. *Ekskl 1,3 DE svin og 6,97 DE heste på dybstrøelse

Til opfyldelse af emissionsniveauet i ovenstående vilkår har, ansøger valgt følgende teknologier:

- Reduktion af total fosfor i foderet fra 4,5 til 4,3 g til alle slagtesvin
- Reduktion af total fosfor i foderet fra 5,0 til 4,7 g til alle søer
- Reduktion af total fosfor i foderet fra 5,2 til 5,1 g til alle smågrise

Ovenstående teknologi vil medføre at emissionsniveau fra produceret svinegylle og dybstrøelse fra Vejlevej 57 er i henhold til ansøgningen på 8.820 kg P som er under det beregnede emissionsniveau for fosfor.

Anlægget lever op til BAT-emissionskrav vedr. fosfor ifølge ovenstående valg af teknologi, hvorfor der ikke er foretaget redegørelse for fravalg af andre BAT-teknologier.

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov.

Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Foderanlæg justeres jævnligt, således at udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Der er i forbindelse med fodring anvendt 4,3 g fosfor pr. FE i foderet til slagtesvinene, hvorved miljøbelastningen af husdyrgødningen reduceres.
- Der er i forbindelse med fodring anvendt 4,7 g fosfor pr. FE i foderet til søerne, hvorved miljøbelastningen af husdyrgødningen reduceres.
- Der er i forbindelse med fodring anvendt 5,1 g fosfor pr. FE i foderet til smågrisene, hvorved miljøbelastningen af husdyrgødningen reduceres.
- Der anvendes fasefodring af søerne, så søer i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres 2 forskellige blandinger, en drægtighedsblanding eller en diegivningsblanding. Dette sikre, at søerne tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov.
- Smågrisene fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre

indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

- Der anvendes fytase i foderet, hvilket frigør fosfor i foderet. Dermed fås en bedre fordøjelighed af fosfor og mængden af fosfor i foderet kan nedsættes. Derved udskilles der mindre fosfor via husdyrgødningen som ellers vil belaste miljøet.

BAT ifølge Miljøstyrelsens nuværende og planlagte "BAT-blade oversigt" er:

- Reduceret AAT og PBV-tildeling

BAT ifølge Skov- og Naturstyrelsens teknologiliste:

- Mere effektiv fodring er et virkemiddel til reduktion af ammoniak

I projektet lægges hovedvægten på, at foderproduktion og indkøb sker efter forudgående planlægning, og foderplaner udarbejdes i samarbejde med konsulent og med inddragelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Derudover anvendes fasefodring, som sikrer, at foderets indhold af næringsstoffer er afstemt med dyrenes størrelse og behov.

Med ovennævnte tiltag optimeres fodringen, således unødigt forbrug af råvarer undgås. Ved at gennemføre en effektiv fodring sikres det, at foderets indhold af næringsstoffer modsvarer dyrenes behov, og det sikres, at der derved ikke sker en unødigt udskillelse af næringsstoffer.

Varde Kommunen vurderer, at ansøgers tiltag på punktet foder lever op til det niveau, som Varde Kommune fastsætter som BAT-standard for projektet, og ansøger lever dermed op til lovgivningens krav til BAT på punktet foder.

8.3 BAT - Staldindretning

Anlæggets beregnede emissionsniveau for ammoniak.

Af nedenstående tabel 18 fremgår beregnet ammoniak emissionsniveau (BAT-niveau). Emissionsniveauet er fremkommet på baggrund af Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelig ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik" for husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin 30 – 102 kg, smågrise 7 – 30 kg og søer med produktion af smågrise til 7 kg (gyllebaserede staldsystemer).

Svin	Antal	Alder/vægt		DE	Emissionsgrænseværdi	Samlet
		Indgang	Afgang		Kg NH3-N pr. årsdyr*	Kg NH3-N
Søer						
Nye stalde	146			34	2,700	394
Søer						
Eksisterende stalde	299			69	3,010	900
Smågrise						
Nye stalde	4.400	7,2	30	30	0,060	264
Smågrise	9.100	7,2	25	33	0,054	488

Eksisterende stalde						
Slagtesvin						
Nye stalde	9.055	25	107	255	0,324	2.931
Søer - dybstrøelse						
Nye stalde og Eksisterende stalde	5			1	3,983	20
Heste	16			7	9,010	144
Sum for anlægget						5.141

Tabel 18. Anlæggets beregnede emissionsniveau for ammoniak.

Valg af teknologier

Til opfyldelse af emissionsniveauet i ovenstående krav har, ansøger valgt følgende teknologier:

- Dybstrøelse i syge- og aflastningsafdeling til søer.
- Delvis spaltegulv i farestier.
- Delvist spaltegulv til smågrise og drægtige søer.
- Delvist spaltegulv med min 25-49 % fast gulv i slagtesvinestalde.

Der installeres gylleforsuring i de to nye staldafsnit, bygning 11 og 16 jf. figur 4. Gylleforsuringen vil i henhold til teknologiblade vedr. "Svovlsyrebehandling af gylle" for slagtesvin revideret 20.12.2010 reducere ammoniakfordampningen i staldene med 68 % i forhold til, hvis der ikke installeres gylleforsuring.

Der installeres gylleforsuring i de eksisterende svinestalde, bygning nr. 5, 7, 8, 10, 12, 13 og 14. Ansøger har i ansøgningsmaterialet opgivet en reduktion i ammoniakfordampningen på 19 % ved drift hele året. I henhold til teknologiblade for søer og smågrise vil gylleforsuring for de to dyrearter også reducere ammoniakfordampningen med 68 %.

Ovenstående teknologier vil medføre et emissionsniveau fra anlægget på 5.116 kg N/år.

Ansøger har i ansøgningen udtrykt ønske om fleksibilitet til installering af gylleforsuringsanlæg i de eksisterende svinestalde, således der ikke skal installeres gylleforsuring i samtlige svinestalde med kun i enkelte svinestalde, men så indregnet med den reelle effekt (68 %) på reduktion af ammoniakfordampningen. Ansøger oplyser, at der vil blive installeret gylleforsuring i stalde således den maksimale ammoniakfordampning fra anlægget bliver på 5.116 kg N/år.

Der er stillet vilkår til gylleforsuring af gyllen. På gyllebeholderne er der teltoverdækning, og der kan ikke medregnes yderligere reduktion af ammoniakfordampningen som følge af gylleforsuringen.

Der stilles vilkår til, at ansøger inden ombygningen af de eksisterende stalde, bygning nr. 5, 7, 8, 10, 12, 13 og 14 jf. figur 4, påbegyndes, indsender kort beskrivelse af i hvilke svinestalde, der installeres gylleforsuring, og beregning som viser ammoniakfordampningen fra anlægget maksimalt er på 5.057 kg N/år.

Anlægget lever op til det beregnede BAT-emissionskrav vedr. ammoniakfordampning ifølge ovenstående valg af teknologi, hvorfor der ikke er foretaget redegørelse for fravalg af andre BAT-teknologier.

8.4 BAT - Forbrug af vand og energi

Ansøgers beskrivelse:

Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

- Vandforbruget registreres kvartalsvis
- Evt. lækager identificeres og reparerer hurtigst muligt. Defekte drikkekopper udskiftes.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene, for at mindske forbrug af vaskevand.
- Der er drikkekopper eller drikkenipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevandsspild.

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at installere energibesparende belysning.

Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

Belysning:

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og dette i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Udendørs belysning har bevægelsessensor, hvorved unødvendigt energi forbrug undgås.

Varme:

- Der anvendes energisparepærer i varmelamper i smågrisehulerne.
- Der er installeret varmegenindvinding af varme fra stalden, vha af spiralvarmerør der er placeret i 10 ventilationsafkast. Varmen herfra anvendes til:
 - Opvarmning af gulvarealer i farestald
 - Opvarmning af gulvarealer i klimastald
 - Rumvarme i klimastald og farestald
 - Opvarmning af stuehus
- Der anvendes to- klimastalde, hvorved grisenes egenproduktion af varme anvendes til at hæve temperaturen under overdækningen. Herved spares energi på opvarmning af det faste gulv.

Ventilation:

- Hestestalden er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur (og fugtighed), og giver dermed lavest mulig forbrug af energi.
- Der etableres undertryksventilation i de nye staldanlæg, hvilket reducerer energiforbruget i forhold til et ligetryksventilationsanlæg.
- Ventilationsanlægget til ses dagligt for driftsforstyrrelser.
- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Hvorved unødigt energiforbrug til ventilation

undgås.

Øvrige:

- Elforbruget registreres månedligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.
- Gylletanken er overdækket og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transporter, og derved energiforbruget i forbindelse med udkørsel af gyllen.

BAT til svin og fjerkræ ifølge BREF-dokumentet er:

- Reduktion af vandforbruget ved at anvende højtryksrensere til rengøring af staldene
- Registrering af vandforbrug
- Regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget
- Detektion og reparation af lækager
- Naturlig ventilation
- Optimering af ventilationssystemet
- Hyppige eftersyn og rengøring af luftkanaler
- Anvendelse af lav-energibelysning

I projektet lægges hovedvægten på at reducere vandspildet, og reducere energiforbruget til belysning og opvarmning af stalde. Vand- og energiforbruget registreres, og særlig energiforbrugende anlæg kontrolleres regelmæssigt for korrekt indstilling.

Varde Kommunen vurderer, at ansøgers tiltag på punktet forbrug af vand og energi lever op til det niveau, som Varde Kommune fastsætter som BAT-standard for projektet blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og ansøger lever dermed op til lovgivningens krav om BAT på punktet forbrug af vand og energi.

8.5 BAT - Opbevaring

Ansøgers tiltag:

For så vidt angår BAT ved opbevaring af gylle omfatter dette en stabil beholder der kan modstå påvirkning og som er tæt og beskyttede mod tæring; at gylle kun omrøres lige før tømning i forbindelse med udbringning; samt at tanken overdækkes med fast låg eller flydelag. Husdyrbruget angiver at bruge BAT som følger:

Fast møg/dybstrøelse:

- Udover dybstrøelse i stalde opbevares der ikke dybstrøelse på ejendommen, i form af markstak eller på møddingsplads.

Gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Årligt efterses inspektionsbrønd ved gylletank, for om der er vand der lugter eller som ser ud til at være med gyllerester. Ved tegn på utætheder kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er fast overdækning af gylletankene på ejendommen. Dette reducerer ammoniakfordampningen.

Tankene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke

BAT til svin og fjerkræ ifølge BREF-dokumentet er:

- Stabil og tæt gyllebeholder, der efterses hvert år
- Omrøring kun lige før tømning
- Fast låg
- Flydelag
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg
- Placering af markstak langt fra naboer, vandløb og markdræn
- Mekanisk adskillelse af gyllen
- Anaerob behandling i et biogasanlæg
- Aerob behandling af den flydende del

Udover dybstrøelse i stalde opbevares der ikke dybstrøelse på ejendommen, i form af markstak eller på møddingsplads, og al flydende husdyrgødning i gylleholdere på Vejlevej 57 opbevares i gylleholdere med teltoverdækning.

Ansøger lever op til punkterne stabil og tæt gyllebeholder, omrøring kun lige før udbringning, teltoverdækning som BREF-dokumentet lister som værende BAT. Varde Kommunen vurderer, at ansøgers tiltag på punktet opbevaring lever op til det niveau, som Varde Kommune fastsætter som BAT-standard for projektet baseret på BREF-dokumentet samt på Miljøstyrelsens "BAT-blade oversigt" og ansøger lever dermed op til lovgivningens krav om BAT på punktet opbevaring.

8.6 BAT - Udbringning

Ansøgers tiltag:

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at tilpasse den gødningsmængde, der skal spredes på marken med arealet og afgrødernes behov; undgå at sprede gødningen når marken er mættet med vand, er oversvømmet eller dækket af sne; samt udsprede gødningen umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og næringsstof optag forekommer. Husdyrbruget angiver at bruge BAT som følger:

- Flydende husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducerer ammoniak emissionen fra det udbragte husdyrgødning.
- Ikke forsuret gylle nedfældes gyllen på sort jord og i græsmarker.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at overholde randzoner til grøfter og vandløb, hvorved risikoen for tab af fosfor og nitrat mindskes.
- Efter udbringning af fast møg og dybstrøelse tilstræbes der nedpløjning af udbragt husdyrgødning hurtigst muligt.

BAT til svin og fjerkræ ifølge BREF-dokumentet er:

- Nedfældning og slangeudlægning med hurtig indarbejdelse i jorden

- Ikke at tilføre gødning til marker, der er vandmættede, frosne, snedækkede, stejlt hældende eller støder lige op til vandløb
- Gødning spredes på et tidspunkt tæt på maksimal afgrødevækst.
- Gødning spredes på hverdage
- Gødning spredes under hensyntagen til vindretning i forhold til nabobeboelser

BAT ifølge Miljøstyrelsens nuværende og planlagte "BAT-blade oversigt" er:

- Nedfældning i afgrøder
- Forsuring af kvæggylle og svinegylle

I projektet lægges hovedvægten på forsuring af gylle og udbringning af husdyrgødning under hensyntagen til afgrødernes vækstperiode og behov.

Miljøstyrelsen redegør i vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT vurderer, at de allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT så vidt angår ammoniakfordampning i marken og vurderer ikke at der er grundlag for at fastlægge vilkår begrundet i BAT i relation til udbringning af husdyrgødning.

Varde Kommunen vurderer, at ansøgers tiltag på punktet udbringning lever op til det niveau, som Varde Kommune fastsætter som BAT-standard for projektet blandt andet baseret på BREF-dokumentet samt Miljøstyrelsens "BAT-blade oversigt" og ansøger lever dermed op til lovgivningens krav til BAT på punktet udbringning.

8.7 Nitrat

De teknikker, der kan reducere nitratudvaskningen i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, er rettet mod at øge planternes udnyttelse af det tilførte kvælstof.

Teknikker i marken, der sørger for, at gyllen fordeles bedst muligt til de afgrøder, som har størst mulighed for at udnytte det tilførte kvælstof

Teknikker, som er målrettet mod at tilbageholde mineraliseret kvælstof i jorden udenfor afgrødernes vækstperiode med henblik på udnyttelse i den efterfølgende vækstsæson.

Teknikker, som øger husdyrgødningens andel af mineralsk kvælstof i forhold til organisk kvælstof, kan medvirke til at øge udnyttelsen i marken. (separeringsteknikker i kombination med afbrænding eller afgasning af den faste fraktion af husdyrgødningen)

Miljøstyrelsen har redegjort for disse teknikker i notatet "vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT for produktion af smågrise, søer og slagtesvin" og vurderer, at det niveau, som er opnåeligt ved anvendelse af BAT i relation til udvaskning af nitrat ved anvendelse af husdyrgødning i marken allerede er opnået via krav, som er fastsat i lovgivningen i relation til håndtering af husdyrgødning. Der er derfor ikke grundlag for at fastlægge yderligere vilkår til anvendelse af BAT med henblik på at begrænse nitratudvaskning.

8.8 Samlet BAT-vurdering

Varde Kommune vurderer, at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger så som at minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige, ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Ansøger lever op til Varde Kommunes fastsatte niveau for BAT-standard for projektet på alle 6 punkter. Varde Kommune vurderer derfor at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT.

9 Egenkontrol

Ansøger oplyser følgende under egenkontrol:

Dyreholdets størrelse og udbragt husdyrgødning kontrolleres via det årlige gødning- og husdyrindberetning (GHI).

El- og vandforbruget registreres kvartalsvis.

Dato for omrøring og udbringning fra gylletankene registreres.

Foderproduktion, indkøb af foder og fodertildeling sker på grundlag af foderplanlægning.

Tildeling af kunst- og husdyrgødning til markerne sker på baggrund af mark og gødningsplaner samt ud fra afgrødens behov på den enkelte mark.

Der laves en årlig opgørelse over, at forbruget af kunst- og husdyrgødning ikke er større end normerne forskriver.

Der føres journal over forbruget af sprøjtemidler

Ejendommen er Danish certificeret.

Der stilles vilkår til:

- drift og vedligehold af gylleforsuringsanlægget for at sikre, at anlægget har den tilsigtede effekt på reduktion af ammoniakfordampningen fra svinestaldene.
- kvartalsvis registrering af el- og vandforbruget i driftsjournal e. lign.
- årlig kontrol af ventilationsanlæggene i staldene. Dokumentation kan være kontrolrapport, faktura e. lign.
- dyreholdets størrelse og udbragt husdyrgødning samt areal med efterafgrøder kontrolleres via det årlige gødning- og husdyrindberetning (GHI).
- bekæmpelse af fluer skal registreres med dato, middel og metode i driftsjournal.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående beskrivelse og med de stillede vilkår, at niveauet af egenkontrol er tilstrækkeligt.

10 Foranstaltninger ved ophør af produktion

Ved ophør af produktionen fra ansøgers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer.

Hvis produktionen ophører, vil gødnings- og ensilageanlæg blive tømt og rengjort. Der er stillet vilkår til førnævnte, og der stilles vilkår om, at hvis driften ophører skal tilsynsmyndigheden orienteres.

Varde Kommune vurderer, at tiltagene er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare.

11 Alternative muligheder

For at opfylde nye dyrevelfærdskrav kræver det generelt mere plads til søerne. Åse & Henning Urup har i første omgang overvejet at bygge en sidebygning på stald 10 mod nord. Denne løsning blev fravalgt, idet det gav for lidt plads til dyrene. I stedet blev det ansøgte projekt valgt med en forlængelse af smågrise- og farestalden. Samt nybygning af en ekstra drægtighedsstald. Ny drægtighedsstald er placeret naturlig i forbindelse med eksisterende hovedgang i staldanlægget.

Et 0-alternativ er ikke aktuelt, idet nye dyrevelfærdskrav kræver, at der skal ændres på staldanlægget i nær fremtid, hvor der bl.a. er krav til løsgående søer i 2013, og fuldspaltestalde til slagtesvin er ikke længere lovlige fra 2015.

12 Nabohøring

Udover ansøgeren og landbrugskonsulenten er udkast til miljøgodkendelsen sendt til høring hos følgende naboer og sagsparter i perioden fra den 6. april 2011 til den 23. maj 2011:

- Nabo, Eva Christensen, Hoddeskovvej 6, 6823 Ansager.
- Nabo, Mogens Esbensen og Tine Shultz Esbensen, Hoddeskovvej 11, 6823 Ansager.
- Nabo, Per B. Pedersen, Hoddeskovvej 8, 6823 Ansager.
- Nabo, Søren Urup, Vejlevej 54, 6823 Ansager.
- Nabo, Heidi Guldager og Jan Møller Hansen, Vejlevej 50, 6823 Ansager.
- Bortforpagter, Erna Urup, Vejlevej 65, 6823 Ansager.
- Bortforpagter, Hanna Ludvigsen, Vejlevej 42, 6823 Ansager.
- Bortforpagter, Kristian R. Leth, Kvievej 22, 6823 Ansager.
- Bortforpagter, Marius-Ole Sørensen, Rotvigvej 6, 6823 Ansager.
- Bortforpagter, Thomas C. Urup, Hoddeskovvej 7, 6823 Ansager.
- Bortforpagter, Kristiane I. Nielsen, Kroagervej 19, 6823 Ansager.

De nærmeste naboer er udvalgt ud fra afstand i lugtgenekriterie for byzone, indenfor 723 meter.

Varde Kommune har ikke modtaget bemærkninger til sagen i høringsperioden.

13 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.